

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Publikasjonskode: H - 2327 B/S

Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2015

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 22 24 20 00

Publikasjonskode: H - 2327 B/S

Trykk: 10/2014 - 600

Bevilgninger til samiske formål

Staten Norge er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Regjeringen har som mål at samene skal få utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Grunnloven § 108 og sameloven er de nasjonale rettsgrunnlagene for samepolitikken. Norge har også en rekke folkerettslige forpliktelser som legger føringer for samepolitikken. Alle departementene har ansvar for å følge opp gjennomføringen av samepolitikken innenfor sin sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har det overordnede samordningsansvaret for statlig samepolitikk og skal arbeide for helhet og sammenheng i politikken, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets Prop. 1 S (2014–2015) gis det en kort omtale av samepolitiske utfordringer og utviklingstrekk, og det gis en omtale av mål og strategier for departementets arbeid.

Denne publikasjonen gir en kort og samlet framstilling av de ulike departementenes forslag til bevilgninger til samiske formål i 2015.¹

Innhold

Oversikt over bevilgninger til samiske formål	2
Sametinget	3
Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)	4
Utenriksdepartementet (UD)	7
Kunnskapsdepartementet (KD)	10
Kulturdepartementet (KUD)	13
Justis- og beredskapsdepartementet (JD)	15
Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)	17
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)	18
Landbruks- og matdepartementet (LMD)	19
Klima- og miljødepartementet (KLD)	22
Olje- og energidepartementet (OED)	23

¹ Ved eventuelle avvik mellom de ulike departementenes budsjettproposisjoner og denne informasjonsbrosjyren vil det være budsjettproposisjonene som er gjeldende.

Oversikt over bevilgninger til samiske formål

(i 1000 kroner)

	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
Utenriksdepartementet	8 350	3 175	3 300 ¹
Kunnskapsdepartementet	301 310	308 202	312 863
Justis- og beredskapsdepartementet	13 800	11 800	⁴
Kulturdepartementet	102 036	107 563	105 472
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	291 689	298 818	307 150 ²
Olje- og energidepartementet	0	1 350	1 000
Helse- og omsorgsdepartementet	12 836	12 247	12 600
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	1 000	1 000	1 000
Landbruks- og matdepartementet	172 244	174 399	131 436 ³
Klima- og miljødepartementet	8 542	9 463	9 399
Samlet bevilgning	898 007	916 217	884 220
Samefolkets fond	2 542	5 000	5 200
Sum	900 549	921 217	889 420

¹ Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Det tas derfor forbehold om beløptes størrelse.

² Kommunal- og regionaldepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet ble slått sammen til ett departement fra og med 1. januar 2014. Tallene for 2013 og 2014 i denne tabellen er bevilgningene gitt over Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet sitt budsjett.

³ Statens reindriftsforvaltning ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning. Summen i tabellen inkluderer ikke bevilgningen til drift av Landbruksdirektoratets avdeling i Alta eller drift av fylkesmennene som regional reindriftsmyndighet.

⁴ Tildelingen fra Justis- og beredskapsdepartementet er foreløpig ikke avklart..

Det er gitt en nærmere presisering av summene som er oppgitt i tabellen under de departementsvise omtalene i denne publikasjonen. Det blir også gitt tilskudd til samiske formål over tilskuddsposter hvor tilskuddsfordelingen vil skje på et senere tidspunkt. Disse tilskuddene inngår ikke i summene i tabellen, men er beskrevet i de departementsvise omtalene.

Sametinget

Sametinget vil ifølge budsjettforslaget forvalte omlag 429,2 mill. kroner (inklusive Samefolkets fond) i 2015. Dette er en økning på cirka 11 mill. kroner fra 2014. Sametingets første hele driftsår var 1990, da hadde Sametinget et budsjett på 31,7 mill. kroner. Utviklingen er i tråd med myndighetenes målsetting om at Sametinget skal ha større innflytelse og myndighet i saker som er av spesiell interesse for den samiske befolkningen.

Oversikt over bevilgninger til Sametinget

(i 1000 kroner)

	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015	Pst. endring 2014-2015
Kunnskapsdepartementet	52 370	54 203	55 991	3,3
Kulturdepartementet	72 702	77 202	78 986	2,31
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	259 460	265 540 ¹	274 900	3,52
Olje- og energidepartementet	0	1 350	1 000	-25,93
Helse- og omsorgsdepartementet	6 036	5 247	5 400	2,92
Klima- og miljødepartementet	3 195	3 307	3 399	2,78
Utenriksdepartementet	8 350	3 175	3 300 ²	3,94
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	1 000	1 000	1 000	0
Samlet bevilgning	403 113	411 024	423 976	3,15
Samefolkets fond	2 542	5 000	5 200	4
Sum	405 655	416 024	429 176	3,16

¹ Kommunal- og regionaldepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet ble slått sammen til ett departement fra og med 1. januar 2014. Tallene for 2013 og 2014 i denne tabellen er bevilgningene gitt over Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet sitt budsjett.

² Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Det tas derfor forbehold om beløpets størrelse.

Sametinget har unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet og får hele sin bevilgning fra departementene, se tabell ovenfor, over 50-poster. Med forbehold om budsjettvedtak i Stortinget fordeler Sametinget bevilgningene fra de ulike departementene i årets siste plenums møte. Sametinget fordeler bevilgningene etter egne prioriteringer, men i tråd med Stortingets budsjettvedtak.

Rammene for Sametingets økonomiforvaltning fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Sametinget. Hovedinstruksen gjelder også for bevilgninger over andre departementers budsjett og for eventuelle andre inntekter Sametinget har. Instruksen er fastsatt med hjemmel i sameloven § 2-1, tredje ledd. I hovedinstruksen har departementet fastsatt at økonomireglementet og bestemmelser om økonomistyring i staten også gjelder for Sametinget. Departementet forutsetter imidlertid at regelverket anvendes på en måte som ivaretar Sametingets utøvelse av skjønn, i egenskap av å være et folkevalgt organ.

Sametinget er tillagt forvaltningsansvar for en rekke administrative forhold, slik som sametingsvalget, fordeling av økonomiske tilskudd, fastsetting av nærmere bestemte deler av skolens læreplaner, forvaltning av samiske kulturminner etter kulturminneloven og tilhørende forskrifter, og oppnevning av representanter til ulike offentlige organer. Sametinget utøver dessuten myndighet og innflytelse gjennom deltakelse og representasjon i en rekke utvalg, styrever og råd.

For mer om Sametingets virksomhet se www.samediggi.no.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
560	50	Sametinget, Sametinget	259 460	265 540	274 900
560	54	Sametinget, Sametinget	2 542	5 000	5 200
561	50	Tilskudd til samiske formål, Samisk høyskole	5 800	6 432	5 500
561	51	Tilskudd til samiske formål, Divvun	5 419	5 609	5 800
561	72	Samisk språk, informasjon m.m.	5 330	4 717	3 900
562	01	Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, Driftsutgifter	6 148 ¹⁾	3 370 ²⁾	3 100 ²⁾
562	21	Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		1 800	2 000
563	01	Internasjonalt reindriftssenter, Driftsutgifter	6 990 ³⁾	4 450	4 250
563	21	Internasjonalt reindriftssenter, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		1 900	2 500
Sum			291 689	298 818	307 150

¹⁾ Regnskapstallet innbefatter Utenriksdepartementets tildeling, samt ekstern finansiering av prosjekter i regi av Gáldu.

²⁾ I tillegg ble det gitt tilskudd til Gáldus virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett.

³⁾ Regnskapstallet innbefatter ekstern finansiering av prosjekter i regi av Internasjonalt reindriftssenter.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
500	50	Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Forskningsrådet
500	22	Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Forskning, <i>kan overføres</i>

Kap. 560 Sametinget, post 50 Sametinget

Grunnbevilgningen over posten skal blant annet dekke driften av det politiske arbeidet, administrasjonen i Sametinget, og kommunenes og fylkeskommunenes merkostnader ved oppfølging av samelovens språkregler.

Det foreslås å øke bevilgningen til Sametinget med 2 mill. kroner til fortsatt drift av Nordisk samisk språksenter – Sámi Giellagáldu.

Kap. 560 Sametinget, post 54 Samefolkets fond

Fra og med 2014 ble avkastningsmodellen erstattet med ordinære, årlige bevilgninger. Bevilgningen skal gå til ulike tiltak for å styrke samisk språk og samisk kultur. Prioriteringer fastsettes av Sametinget i de årlige budsjettvedtakene. Sametingets plenum er styre for bevilgningen. For 2015 er bevilgningen foreslått til 5,2 mill. kroner.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 50 Samisk høyskole

Samisk høyskole utfører flere samepolitiske oppgaver for departementet. Bevilgningen skal benyttes til drift av Faglig analysegruppe for samisk statistikk, Samiske veivisere og Árbiediehtu-prosjektet. Bevilgningen på 1,1 mill. kroner til Senter for samisk i opplæringen rammeoverføres til Kunnskapsdepartementet fra og med statsbudsjettet for 2015. Senteret mottar fra før finansiering over Kunnskapsdepartementets budsjett.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 51 Divvun

Bevilgningen skal benyttes til drift av Divvun ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Moderne språkteknologi er en forutsetning for at samiske språk skal kunne overleve som bruksspråk i dagens samfunn. Divvun har i 2013 arbeidet med en rekke språkteknologiske prosjekter, blant annet oppdatert stavekontroll for nordsamisk og en webapp (sátni.org), som gjør ordbøker og terminologi tilgjengelig. Divvun har også lansert en

sørsamisk språk-app for mobiltelefoner som retter seg mot ungdom og voksne som ikke kan samisk fra før. Det foreslås en bevilgning på 5,8 mill. kroner i 2015.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 72 Samisk språk, informasjon m.m.

Formålet med tilskuddsordningen er å styrke bruken av samiske språk ved å legge bedre til rette for bruk av samisk i det offentlige, øke antallet samiske språkbrukere, gi mer informasjon til samer på samisk og å øke informasjonen om samiske forhold til befolkningen i Norge.

Forvaltningen av en del av tilskuddsmidlene blir delegert til Fylkesmannen i Nordland. Fylkesmannen har ansvaret for flere tiltak i Handlingsplanen for samiske språk, og tilskuddsmidlene gis til språktiltak, særlig med vekt på sør- og lulesamisk språk. Østsamisk museum og Universitetet i Tromsø – Norges Arktiske universitet mottar også tilskudd over denne posten.

I fordelingen av midlene for 2013 har tiltak for sør- og lulesamisk språk vært prioritert, med om lag 2,45 mill. kroner. Det har også vært gjennomført et pilotprosjekt for oppfølging og veiledning av kommunesektorens arbeid med samisk språk og kultur, i regi av Fylkesmannen i Nordland.

Samlet foreslås en bevilgning på 3,9 mill. kroner på budsjettposten i 2015.

Kap. 562 Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter har som målsetting å øke kunnskapen om, og forståelsen for, samiske rettigheter og urfolksrettigheter. Gáldu er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter. Styret er senterets øverste organ. Bevilgningen skal dekke driften av Gáldu i 2015. I tillegg til bevilgningen over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett vil det bli gitt tilskudd til senterets virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett, kap. 163, post 72 Menneskerettigheter.

Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Internasjonalt reindriftssenter i Kautokeino er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter. Senteret fyller en viktig funksjon i det sirkumpolare reindriftssamarbeidet og ivaretar både faglige behov og koordineringsbehov hos senterets målgrupper. Det er lagt vekt på at reindriftsfolk og deres organisasjoner skal ha et nært forhold til senteret, og at det skal drives i samarbeid med Verdensforbundet for reindriftsfolk.

Bevilgningen skal dekke driften av Internasjonalt reindriftssenter i 2015. Senteret mottar i tillegg prosjekttilskudd fra andre bidragsytere i inn- og utland.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 50 og 22 Forskning, kan overføres

God valgdeltakelse ved sametingsvalgene er viktig for Sametingets legitimitet som representativt organ. For å kunne vurdere behovet for framtidige endringer trenger vi mer kunnskap om hvordan valgordningen virker i praksis og om hvordan valgdeltakelse og annen velgeradferd har endret seg som følge av endringer i valgordningen. Samisk høyskole arbeider på

oppdrag av Sametinget med et forskningsprosjekt om sametingsvalget 2013. Prosjektperioden er fra 1. januar 2013 til 1. desember 2016. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tildeler 1 mill. kroner til prosjektet i budsjettet for 2015.

Norges forskningsråds samiske program II (2007–2017) har som mål å fremme langsiktig forskning av høy kvalitet om samiske forhold, bidra til rekruttering av forskere og videreutvikling av samisk som vitenskapsspråk. I tillegg vektlegges internasjonalt forskningssamarbeid, nettverksbygging og forskningsformidling på samisk og andre språk. Kommunal- og moderniseringsdepartementet viderefører tildelingen av budsjettmidler til programmet og dette vil utgjøre ca. 3,8 mill. kroner i 2015.

Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Kommunal- og regionaldepartementet tildeler 10,145 mill. kroner i 2014 til gjennomføring av Interreg VA Nord, hvorav Sápmi er et delområde. Den totale rammen for Nord i programperioden 2014–2020 er foreløpig bestemt til å ha samme ramme som inneværende periode.

Interreg VA Nords overgripende mål er å øke regionens konkurransekraft og samhørighet gjennom samarbeid om næringsliv, infrastruktur og kompetanse. Sápmi er et delprogram som omfatter samiske områder fra Hedmark i sør til Finnmark i nord. Delprogrammet har samme tematiske mål som Nord-programmet, men vil spesielt støtte tiltak som retter seg mot samisk kultur, næringsliv og samiske språk. Sekretariatsfunksjonen i Sápmi deles mellom Troms fylkeskommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Utenriksdepartementet (UD)

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
163	72	Menneskerettigheter	8 350	3 175	3 300 ¹
		Sum	8 350	3 175	3 300

¹ Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Det tas derfor forbehold om beløptes størrelse.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
115	01/70	Driftsutgifter og Tilskudd til presse-, kultur- og informasjonsformål
116	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner
118	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland

Kap. 163, post 72 Menneskerettigheter

Utenriksdepartementet inngikk i 2009 en rammeavtale med Sametinget om økonomisk støtte til Sametingets internasjonale virksomhet. Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Dette vil innebære en årlig tildeling til Sametingets arbeid med internasjonale urfolksspørsmål innen FN og andre internasjonale organisasjoner. Beløpet er foreløpig ikke avklart, men det er naturlig at beløpet vil økes noe i lys av Sametingets økte aktivitet på det internasjonale plan.

I 2013 tildelte Utenriksdepartementet 2,2 mill. kroner til Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter i Kautokeino. I 2014 mottok senteret 2,1 mill. kroner. Støtten ble gitt til Gáldus arbeid med internasjonale urfolksrettigheter og støtten til kompetansesenterets virksomhet vil videreføres i 2015.

Videre er det inngått en flerårig rammeavtale med Samerådet for støtte til deres internasjonale menneskerettighetsarbeid. Støtten til Samerådets virksomhet vil videreføres i 2015.

Kap. 115, post 01 Driftsutgifter og post 70 Tilskudd til presse, kultur- og informasjons-spørsmål

Tilskudd som gis under disse postene skal blant annet bidra til å styrke interessen for og kunnskapen om Norge i utlandet, og styrke kulturlivets internasjonale samarbeid. Profileringen av Norge som sentral aktør i nordområdene er et ledd i dette arbeidet.

Årlig tildeles mellom 1,5 og 2 mill. kroner til prosjekter for å styrke norske samers internasjonale kulturkontakter til andre urfolksgupper over kap. 115. Sentrale samarbeidspartnere for Utenriksdepartementet, når det gjelder samiske miljøers internasjonale kultursamarbeid finansiert under denne posten, er blant annet Riddu Riddu-festivalen og Samisk Filminstitutt.

Kap 116, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Nordisk ministerråd tildelte 3,644 mill. danske kroner til støtte av det samiske samarbeidet på kulturområdet i 2013. Midlene fordeles mellom Samerådet og Samisk kunstnerråd, og går i hovedsak til samisk kulturstøtte med målsetting om nordisk nytte og i mindre grad til administrative driftskostnader. På utdanningsområdet tildelte Nordisk ministerråd 1,911 mill. danske kroner i 2013. Midlene overføres og disponeres av Samisk høyskole. Rammen for støtten til kultur- og utdanningsområdet forventes videreført i 2015.

Norges bidrag til Nordisk ministerråd bevilges under kap. 116 post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner.

Kap 118, post 70 Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland

Prosjektsamarbeidet med Russland

Denne bevilgningen benyttes til å støtte prosjekter innen en rekke prioriterte områder. Støtte til folk til folk-prosjekter innenfor norsk og russisk del av Barentsregionen, som involverer samer og andre urfolk, er et av de prioriterte områdene. Støtte til denne type formål forvaltes av Barentssekretariatet. Tilskudd i 2013 var på 2,3 mill. kroner og forventes å ligge på samme nivå i 2014 og 2015.

Arktisk samarbeid

Målet med tilskuddsmidlene til Arktisk samarbeid er 1) å bidra til å opprettholde Arktis som en fredelig og stabil region, 2) møte utfordringene fra økt aktivitet som resultat av havisens tilbaketrekning og 3) sikre en bærekraftig utvikling i nord og ivareta områdets store miljøverdier. Bevilgningen skal styrke Norge som polarnasjon og norske prioriteringer i det interstatlige arktiske samarbeidet. Hovedtyngden av samarbeidet foregår innen Arktisk råd som er det eneste sirkumpolare politiske samarbeidsorgan og omfatter alle de åtte arktiske land – Danmark (Grønland, Færøyene), Finland, Island, Norge, Sverige, Canada, Russland og USA. Rådet har permanent urfolkdeltakelse.

På posten er det for 2013 gitt 873 000 kroner i støtte til Verdens Reindriftsforbund for gjennomføring av den femte World Reindeer Herders Conference som ble avholdt i Kina i juni 2013. 97 000 kroner er planlagt utbetalt til prosjektet i 2014. For perioden 2012-2013 ble Verdens Reindriftsforbund støttet med 800 000 kroner til et prosjekt for å styrke kompetanse for og erfaringsutveksling mellom ungdom som driver reindrift i Arktis. 400 000 kroner ble utbetalt i 2014.

Tilskudd under posten omfatter også støtte til urfolkrepresentanters deltakelse i internasjonalt samarbeid i nordområdene. Midlene nyttes da i første rekke til dekning av reiseutgifter for deltakelse i henholdsvis Arktisk råd og Barentsrådet. I 2013 og 2014 fikk Sametinget 350 000 kroner per år til dette formålet (jf. rammeavtalen med Sametinget). Samerådet fikk i 2013 tilskudd på 500 000 kroner, en økning fra tidligere år på grunn av økte reiseutgifter som følge av at formannskapet i Arktisk råd nå er overført fra Sverige til Canada.

Det kanadiske formannskapet i Arktisk råd har initiert et prosjekt om mental helse og selvmordsforebygging blant urfolk i Arktis. Formålet med prosjektet er å analysere eksisterende data for å finne hvilke faktorer som fremmer mental helse og forebygger selvmord blant urfolk. To forskerteam har fått i oppdrag å gjøre dette arbeidet. Forskere fra Norge deltar i det ene forskerteamet. Norges har bidratt i prosjektet ved å arrangere en ekspertworkshop i Tromsø 26. og 27. mai, 2014. Formålet med selve workshopen var at de to forskerteamene skulle møtes å få innspill til arbeidet med prosjektet. I tillegg til eksperter og representanter fra forskerteamene, deltok også representanter for urfolkorganisasjonene i Arktisk råd. 600 000 kroner ble i 2014 overført til Helse- omsorgsdepartementet til gjennomføring av workshopen.

Barents 2020

Barents 2020-ordningen skal bidra til realiseringen av Meld. St. 7 (2011–2012)

Nordområdene, visjon og virkemidler. Barents 2020-midlene er et virkemiddel for å gjennomføre prioriteringene i meldingen ved å støtte utvalgte prosjekter som produserer kunnskap i, om og for nordområdene, inkludert prosjekter for å trygge urfolks kultur og livsgrunnlag.

Árran lulesamisk senter ble for perioden 2012-2013 tildelt totalt 415 000 kroner i tilskudd til et forprosjekt om utvikling av etiske retningslinjer for økonomisk aktivitet i urfolksområder. 62 500 kroner ble utbetalt til prosjektet i 2013. Som en oppfølging av forprosjektet ble Árran lulesamisk senter i 2013 tildelt 7,3 mill. kroner i tilskudd for perioden 2013-2016 til prosjektet «Indigenous People and Resource Extraction: Evaluating Ethical Guidelines». 1,2 mill. kroner ble utbetalt i 2013, mens 2,3 mill. kroner er planlagt utbetalt i 2014 og 2,4 mill. kroner i 2015.

Senter for samiske studier ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet ble for perioden 2013-2016 tildelt 8,7 mill. kroner i tilskudd til prosjektet «Brennpunkt nord. Nettverk, urfolksinstitusjoner og kunnskapsproduksjon». Prosjektet er knyttet til det flerfaglige urfolksprogrammet Master of Indigenous Peoples. Det skal i tillegg forskes på den internasjonale urfolksbevegelsen i tid og rom. 1,1 mill. kroner ble utbetalt for 2013, mens det er planlagt utbetaling av 2,4 mill. kroner i 2014 og 2,9 mill. kroner i 2015.

Senter for internasjonalisering forvalter tilskuddsmidler til internasjonalt samarbeid om høyere utdanning i nordområdene over kap. 118 post 70, på vegne av Utenriksdepartementet. Samisk høgskole ble for perioden 2014-2015 tildelt 918 595 kroner i tilskudd til samarbeid med Det nordøstlige føderale universitet i Jakutsk i Russland til samarbeid om utveksling av studenter og akademisk ansatte innenfor fagfeltet lingvistikk. Tilskuddet har en tentativt lik fordeling på 2014 og 2015.

Kunnskapsdepartementet (KD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
222	01/45	Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, Driftsutgifter og utstyrsanskaffelser, <i>kan overføres</i>	98 041	90 774	91 094
223	50	Sametinget, Tilskudd til Sametinget	37 723	39 043	40 331
225	62	Tilskudd til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv	21 578	22 290	23 003
225	63	Tiltak i grunnopplæringen, Tilskudd til samisk grunnopplæring, <i>kan overføres</i>	48 976	57 533	58 551
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, Spesielle driftsutgifter ¹⁾	6 500	6 000	5 821
231	50	Barnehager, Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 647	15 160	15 660
260	50	Universiteter og høyskoler ²⁾	72 045	75 602	77 603
281	01	Felles tiltak for universiteter og høyskoler, Driftsutgifter ²⁾	1 500	1 500	0
281	70	Felles tiltak for universiteter og høyskoler. Andre overføringer			500
2410	73	Statens lånekasse for utdanning, Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	300	300	300
Sum			301 310	308 202	312 863

¹ Tallene er basert på tildelingsbrevene til Utdanningsdirektoratet

² Gjelder bevilgninger til andre universiteter og høyskoler enn Samisk høyskole, som får midler til samiske tiltak i sin årlige ramme.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over disse kapitlene og postene:

Kap.	Post	Benevnelse
254	70	Tilskudd til studieforbund
260	50	Universiteter og høyskoler ⁴⁾
285	52	Norges forskningsråd, Forskningsformål

⁴ Gjelder bevilgninger til andre universiteter og høyskoler enn Samisk høyskole, som får midler til samiske tiltak i sin årlige ramme.

Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*

Bevilgningen på posten dekker hovedsakelig drift av Sameskolen Midt-Norge, Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino. Formålet med bevilgningen til de samiske skolene er blant annet å opprettholde og videreutvikle samisk identitet, språk og kultur. Skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk.

Kap. 223 Sametinget, post 50 Tilskudd til Sametinget

Målet med tilskuddet er å bidra med finansiering til utdanningsformål i Sametinget, inkludert utvikling og produksjon av læremiddel for samiske elever, herunder spesialpedagogiske læremidler, læreplanarbeid og tilskudd til råd og veiledning om samisk opplæring. Det er et høyt prioritert mål for tilskuddet at de samiske elevene skal få raskere og bedre tilgang til læremidler på sitt eget språk. Bevilgningen stilles i sin helhet til disposisjon for Sametinget.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 62 Tilskudd til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv

Formålet med bevilgningen til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv er blant annet å opprettholde og videreutvikle samisk identitet, språk og kultur. Skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk. Det blir gitt tilskudd til drift av skolene og tilhørende internat. Skolene er kommunale og har hele landet som opptaksområde.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen

Under denne posten er det tre tilskuddsordninger: En for samiskopplæring i grunnskolen, en for samiskopplæring i den videregående opplæringen og en ordning med samiske studiehjemler for lærere. Fra høsten 2015 er målgruppa for ordningen med studiehjemler for lærere utvidet fra å omfatte lærere i grunnskolen i de fire nordligste fylkene, til å omfatte lærere i hele grunnopplæringen og i hele landet.

Målet med tilskuddsordningen er å bidra med finansiering til kommuner, fylkeskommuner og private skoler som tilbyr samiskopplæring i samsvar med § 6-2 og § 6-3 i opplæringsloven. Opplæringen skal følge læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk. Elevene får opplæring i samisk som førstespråk (Samisk 1) eller samisk som andrespråk (Samisk 2/Samisk 3). Målet med tilskuddsordningen er også å styrke kompetansen i samisk for lærere i grunnopplæringen.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Bevilgningen bidrar til kvalitetsutviklingstiltak innenfor grunnopplæringen, inkludert samisk i grunnopplæringen. Kunnskapsdepartementet vil videreføre midlene til samiske tiltak i 2015. Midlene vil bli benyttet til aktuelle utviklingstiltak på det samiske området. Videre vil midlene bli brukt til videreutvikling av samisk fjernundervisning. Kunnskapsdepartementet vil sørge for å få utviklet et rammeverk for denne opplæringen. Midlene vil også benyttes til videre drift av den samiske læremiddeltjenesten Ovttas/Aktan/Aktesne.

Kap. 231 barnehager, post 50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Tilskuddet skal bidra til å legge til rette for at samiske barn får utviklet samisk språk og kultur i barnehagen. I 2013 var det registrert 23 samiske barnehager og sju norske barnehager med samisk avdeling, dette er uforandret fra 2012. I tillegg er det registrert 22 barnehager med tilbud om samisk språkopplæring, det er en nedgang fra 33 i 2012. I 2013 var det totalt 822 barn som gikk i barnehage med samisk tilbud. 577 av disse gikk i samisk barnehage, 92 var barn i en samisk avdeling i en norsk barnehage og 153 barn gikk i barnehage med tilbud om samisk språkopplæring. Samlet bevilgning på posten i 2015 er 15,6 mill. kroner.

Kap 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 70 Tilskudd til studieforbund

Tilskuddet bidrar til at godkjente studieforbund kan tilby fleksibel og brukertilpasset opplæring for voksne. Deler av tilskuddet går til samiske studieforbund. En mindre del av tilskuddet går til refusjon av kostnader knyttet til opplæring av voksne i samisk språk på grunnskolenivå gjennomført av godkjente studieforbund og nettskoler. Størrelsen på disse tilskuddene beregnes ut fra aktivitet i foregående år. Tildelt beløp i 2013 var på 1,8 mill. kroner. Det foreslås at den samlede bevilgningen over kap. 254, post 70 blir på 195,7 mill. kroner i 2015.

Kap. 260 Universiteter og høyskoler, post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Samisk høyskole er en høyere utdannings- og forskningsinstitusjon som skal dekke det samiske samfunnets behov. Samisk er hovedspråk både i undervisning, forskning og administrasjon. Institusjonen har et nordisk-samisk og internasjonalt perspektiv, med studenter og ansatte fra alle land i Sápmi: Norge, Finland, Sverige og Russland. Høyskolen hadde 159 registrerte studenter høsten 2013, mot 167 høsten 2012. Det er om lag 95 årsverk ved institusjonen. Det undervises og forskes i fagdisipliner som journalistikk, lærerutdanninger, samisk språk, reindrift, duodji/dáidda, joik, samisk fortellertradisjon og urfolkskunnskap. Felles for alle fagene er at de er basert på samisk kultur og tradisjonskunnskap.

Samisk høyskole fikk i 2013 tildelt om lag 72 mill. kroner i grunnbevilgning og om lag 75,6 mill. kroner i 2014. For 2015 foreslås det en bevilgning på om lag 77,6 mill. kroner til Samisk høyskole. Bevilgningen dekker også *Senter for samisk i opplæringen*.

Budsjettendringen fra 2014 til 2015 utover normal prisjustering, skyldes i hovedsak en negativ utvikling i utdannings- og forskningsindikatorne som avgjør resultatbasert uttelling

for universiteter og høyskoler, samt kutt knyttet til innhenting av produktivitetsgevinster og innføring av studieavgift for tredjelandsborgere. I forbindelse med omlegging fra tidligere allmennlærerutdanning til ny grunnskolelærerutdanning, har Samisk høyskole fra 2011 fått en årlig økning i grunnbevilgningen for å styrke lærerutdanningstilbudet. Det er også lagt inn forslag om økning i 2015.

I tillegg foreslås det fra 2015 å legge inn midler tidligere gitt av Forskningsrådet i rammen til Samisk høyskole knyttet til *Samisk vitenskapelig tidsskrift*. Midler tidligere gitt over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett til *Senter for samisk i opplæringen* foreslås også lagt inn i rammebevilgningen. Økningen i rammebevilgningen gitt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2014, videreføres i 2015. Samlet sett innebærer derfor budsjettforslaget for 2015 en økning i rammebevilgningen til Samisk høyskole sammenlignet med 2014.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler, post 01 Driftsutgifter

Høgskolen i Nord-Trøndelag har hatt ansvar for koordinering og oppfølging av *Nasjonal rekrutteringsstrategi for samisk høyere utdanning 2011–2014*. Tiltaksplanen har hatt til hensikt å styrke rekrutteringen til samisk høyere utdanning og var en oppfølging av Kunnskapsdepartementets strategi. Tiltaket har vært finansiert over kap. 281 post 01 og avsluttes i 2014.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler, post 70 Andre overføringer

I Butenschøn-utvalgets utredning *Langs lange spor – om samisk forskning og høyere utdanning* (2012) ble det blant annet foreslått å opprette et samordningsråd for samisk høyere utdanning og et urfolksnettverk for samisk forskning. Kunnskapsdepartementet har på bakgrunn av dette foreslått for Sametinget å opprette et fagstrategisk organ for samisk høyere utdanning og forskning under Universitets- og høyskolerådet (UHR). I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 93 S (2013–2014) og Innst. 260 S (2013–2014) ble det satt av 250 000 kroner til tiltaket i 2014. Budsjettforslaget for 2015 innebærer en økning til totalt 500 000 kroner.

Kap. 285 Norges forskningsråd, post 52 Langsiktig grunnleggende forskning

Norges forskningsråd har et delansvar for finansiering av samisk forskning. De midlene som går til samisk forskning over kap. 285, post 52 går i hovedsak til Program for samisk forskning II (2007–2017), som i 2014 har et budsjett på 11,55 mill. kroner. Av disse kommer 7,7 mill. kroner fra Kunnskapsdepartementet og 3,85 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Programmet fokuserer på sentrale utfordringer for samisk forskning, herunder rekruttering og styrking av samisk som vitenskapsspråk. Programmet legger også vekt på kulturell og språklig variasjon i det samiske samfunnet, på internasjonalt samarbeid og på formidling av forskningen.

Kap. 2410 post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Avskrivningene på posten omfatter ulike avskrivningsordninger i Lånekassen. Studenter som har kombinasjonen grunnskolelærerutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning eller førskolelærerutdanning og samisk språk, får ettergitt lån i Statens lånekasse for utdanning med inntil 50 000 kroner. I 2013 ble det ettergitt lån til seks personer. Det forventes at om lag seks studenter per år vil få ettergivelse på dette grunnlaget i årene som kommer.

For 2015 foreslås det å videreføre bevilgningen til samiske formål på posten på samme nivå som i 2014.

Kulturdepartementet (KUD)

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	(i 1000 kr)		
			Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
320	53	Allmenne kulturformål, Sametinget	72 702	77 202	78 986
323	72	Musikkformål, Knutepunktinstitusjoner	2 145	2 220	2 293
334	73	Film og medieformål, Regional filmsatsing	3 051	3 158	3 262
335	75	Medieestøtte/Tilskudd til samiske aviser	24 138	24 983	20 931
Sum			102 036	107 563	105 472

Beløpene som er oppgitt i tabellen henviser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostene totale størrelse vises det til Kulturdepartementets Prop. 1 S (2013-2014).

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler:

Kap.	Post	Benevnelse
314	72	Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring, Kultursamarbeid i nordområdene
326	01	Språk-, litteratur- og bibliotekformål, Driftsutgifter
329	01	Arkivformål, Driftsutgifter
340	01/75	Den norske kirke, Driftsutgifter og Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål

Kap. 314 Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring, post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

I det norsk-russiske kultursamarbeidet etableres treårige samarbeidsprogrammer med skiftende fokusområder som mottar støtte i programperioden. Samisk kultur og urfolkscultur forutsettes ivaretatt uavhengig av fokusområder.

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 53 Sametinget

Sametinget forvalter en rammebevilgning til kulturformål under statsbudsjettets kap. 320, post 53. Bevilgningen skal bidra til Sametingets arbeid med å legge til rette for et levende og mangfoldig samisk kunst- og kulturliv av god kvalitet, som er tilgjengelig for alle.

Kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner

Riddu Riddu-festivalen fikk knutepunktstatus i 2009. For 2015 er det foreslått et tilskudd på ca. 2,3 mill. kroner til festivalen.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 01 Driftsutgifter

Nasjonalbiblioteket har siden 1993 hatt samisk bibliografi som særskilt oppgave. Bibliografien inneholder samiskspråklig materiale, i tillegg til litteratur på andre språk, innen alle fag og emner som berører samiske forhold.

Kap. 329 Arkivformål, post 01 Driftsutgifter

Samisk arkiv er fra 2005, etter ønske fra Sametinget, overført fra Sametinget til Riksarkivaren. Drift av Samisk arkiv dekkes innenfor de årlige bevilgningene til Arkivverket over statsbudsjettets kap. 329, post 01.

Kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Regional filmsatsing

Det er foreslått et tilskudd til Internasjonalt Samisk Filminstitutt på 3,26 mill. kroner under denne posten i 2015.

Kap. 335 Mediestøtte, post 75 Tilskudd til samiske aviser

Under denne posten gis det tilskudd til produksjon av samiske aviser og tilskudd til produksjon av avissider på lulesamisk og sørsamisk. Ordningen er regulert i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet, og midlene fordeles av Medietilsynet. Regjeringen ønsker å legge om mediestøtten over tid og samtidig redusere støttenivået. Det foreslås derfor en reduksjon på posten med 4,1 mill. kroner sammenliknet med 2014.

Kap. 340 Den norske kirke, post 01 Driftsutgifter og post 75 Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål

I driftsbevilgningen som blir tildelt Kirkerådet over kapittel 340 Den norske kirke, inngår midler til å finansiere driften og virksomheten til Samisk kirkeråd. Rådet har til oppgave å samordne kirkens innsats blant de samiske befolkningsgruppene og å arbeide for å bedre folks kjennskap til samisk kirkeliv.

I driftsbevilgningen under post 01 inngår også utgifter til kirkelig betjening av den samiske befolkningen. Flere steder i Nord- og Sør-Hålogaland bispedømmer er det tilsatt samiskspråklige prester og samiske kirketolker. Det sørsamiske språkområdet omfatter Nidaros bispedømme og deler av Sør-Hålogaland og Hamar bispedømme. Det er egen preste- og diakonstilling med tjeneste overfor sørsamene. I perioden 2009–2012 er det bevilget midler til et fireårig forsøk med en samisk menighet i sørsamisk språkområde. Forsøket er videreført til 2015.

I bevilgningene under post 01 inngår også midler til Kirkelig utdanningscenter i nord. Senteret gir et kirkelig utdanningstilbud i nord og har blant annet til formål å profilere det samiske perspektivet i praktisk-kirkelig utdanning.

Av bevilgningen under post 75 til trosopplæringsreformen i Den norske kirke, nyttes midler til utvikling av opplæringstilbud overfor barn og unge i den samiske befolkningen. Det har over lengre tid pågått et arbeid i regi av Det Norske Bibelselskap til oversettelse og revisjon av bibelske tekster på samisk. Tilskudd til dette arbeidet er bevilget under post 75. Fra 2014 forvaltes og fordeles dette tilskuddet av Kirkemøtet.

Spillemidler til samisk idrett

Ved fordeling av overskuddet til Norsk Tipping AS for spilleåret 2013 til idrettsformål i 2014, ble det avsatt kr 750 000 til samisk idrett. Tilskuddet overføres Sametinget, som er ansvarlig for den videre fordelingen i tråd med målsettingen for tilskuddet. Begrunnelse for et eget tilskudd til samisk idrett er opprettholdelse og videreutvikling av særegne samiske idrettsaktiviteter.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD)

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	Saldert		
			Regnskap 2013	budsjett 2014	Forslag 2015
440	01	Politidirektoratet – politi og lensmannsetat, Driftsutgifter	400	400	400
470	72	Fri rettshjelp, Tilskuddet til spesielle rettshjelpstiltak	1 400	1 400	0 ¹
410	01	Tingrettene og lagmannsrettene	12 000	10 000	0 ²
Sum			13 800	11 800	400

¹ Tilskuddet foreslås avvirket fra og med 2015.

² Tildelingen i 2015 er ikke avklart.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, Post 01 Driftsutgifter

Under kap. 440, post 01 har det i flere år blitt stilt midler til disposisjon for de politidistriktene hvor det er kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Målsettingen er å motivere til økt kunnskap om samisk språk i politidistrikter med samisk befolkning. Politidistrikter som har kommuner med tospråklig forvaltning, kan søke om refusjon for utgifter de har hatt som følge av tospråklig forvaltning. Ordningen administreres av Politidirektoratet i henhold til instruks av 19. februar 2010.

Politidirektoratet har etablert en ressursgruppe bestående av ni polititjenestemenn fra politidistriktene i Øst-Finnmark, Vest-Finnmark og Nord-Trøndelag, hvorav de fleste har samisk bakgrunn og behersker samisk språk. Gruppen skal veilede direktoratet og politidistriktene i spørsmål som angår samisk språk og samisk kultur i politiet. Det er iverksatt et arbeid med å styrke samisk språk knyttet til behandling av saker hvor samiske barn har vært utsatt for vold eller overgrep. Statens barnehus i Tromsø er i den forbindelse gitt et nasjonalt ansvar, og har styrket bemanningen med en samiskspråklig psykolog. Det er også iverksatt et prosjekt i Øst- og Vest-Finnmark politidistrikter for å styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner i samiske områder. Det er videre gjort forberedelse for å legge til rette for bruk av samisk språk i politiets elektroniske saksbehandlingsverktøy samt andre tiltak for å styrke samisk språk i politiet, med henvisning til regjeringens handlingsplan for samiske språk.

For 2014 er det satt av 400 000 kroner. Det tas sikte på å sette av tilsvarende beløp i 2015.

Kap. 470 Fri rettshjelp, Post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Rettshjelpskontoret Indre Finnmark ble etablert i 1987. Bakgrunnen for opprettelsen av kontoret var blant annet at man ønsket å tilby den samisktalende delen av befolkningen rettshjelp på eget språk. Kontoret har hovedsete i Karasjøk, men har kontordager også i andre kommuner ved behov. Rettshjelpskontoret i Indre Finnmark tok i 2013 inn 154 skriftlige saker til behandling og gav råd i tilknytning til 134 muntlige henvendelser. Kontoret hadde i 2013 tre ansatte.

Justis- og beredskapsdepartementet gir hvert år tilskudd til ulike rettshjelpstiltak.

Tilskuddet til Rettshjelpskontoret Indre Finnmark var i både 2013 og 2014 på 1,4 mill. kroner. Forbruket i 2013 var 400 000 kroner.

Rettshjelpskontoret i Indre Finnmark (RIF) hadde ved opprettelsen i 1987 som formål å gi rettshjelp til den samisktalende delen av befolkningen. Tidligere ga RIF alle typer rettshjelp. I henhold til Stortingets Innst. S. nr. 181 (1999-2000) ble tilbudet til RIF endret 1. januar 2002 fra å gi bistand i alle typer saker til å bli avgrenset til saker innenfor rettshjelplovens dekningsområde. Det har vært en økning i antall advokater i Finnmark og flere av advokatene

snakker samisk. Befolkningen i Finnmark vil derfor, uavhengig om de henvender seg til et privat advokatkontor eller RIF, få samme hjelp og samme rett til å få dekket kostnadene etter lov om fri retts hjelp. På denne bakgrunn foreslår Justis- og beredskapsdepartementet å avvikle støtten til RIF i 2015. Sametinget er konsultert om avviklingen.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene, Post 01 Driftsutgifter -

Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark

Finnmarkskommisjonen ble oppnevnt av Kongen i statsråd 14. mars 2008. Kommisjonens oppgave er å kartlegge eksisterende bruks- og eierrettigheter som folk i Finnmark har ervervet på grunnlag av langvarig bruk. Kartleggingen skal skje på grunnlag av gjeldende nasjonal rett og er begrenset til grunn som Finnmarkseiendommen overtok ved finnmarkslovens ikrafttredelse 1. juli 2006. Utmarksdomstolen for Finnmark skal behandle tvister som oppstår i forbindelse med Finnmarkskommisjonens kartlegging. Utmarksdomstolen skal være i drift fra 1. januar 2015. Indre Finnmark tingrett er midlertidig sekretariat for domstolen.

Regnskapet til Finnmarkskommisjonen viste et forbruk på 11 mill. kroner i 2012 og 12,2 mill. kroner i 2013. Det ble tildelt 12 mill. kroner til Finnmarkskommisjonen i 2013 og 10 mill. kroner i 2014. Videre er det i 2014 avsatt 4 mill. kroner til Utmarksdomstolen, som er under etablering.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert	
				budsjett 2014	Forslag 2015
762	50	Samisk helse, Tilskudd til Sametinget	6 036	5 247	5 400
762	70	Primærhelsetjenesten, Tilskudd, <i>kan benyttes under post 21¹⁾</i>	6 800	7 000	7 200
Sum			12 836	12 247	12 600

¹⁾ Beløpene som er oppgitt i tabellen henviser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostene totale størrelse vises det til Kulturdepartementets Prop. 1 S (2013-2014).

Kap. 762 Samisk helse, post 50 Tilskudd til Sametinget

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkning. Dette skjer blant annet gjennom helsepolitiske innspill fra Sametinget, løpende dialog med helseforetakene og kommunene og saksbehandling i forbindelse med tilskuddsordningen. Det ble i 2014 bevilget 5,2 mill kroner til Sametingets arbeid med samisk helse. Det foreslås bevilget 5,4 mill kroner i 2015.

Kap.762 Samisk helse, post 70

Formålet med tilskuddet er å bidra til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen. Formålet er også å bidra til at slike tjenester er kunnskapsbaserte. Helsedirektoratet arbeider langsiktig for å fremme samisk språk og kulturkompetanse gjennom rådgivning og nettverksbygging mot kommuner, helseforetak, fylkesmenn, utdanningsinstitusjoner og andre aktører med en rolle i helse- og omsorgstjenesten.

Direktoratet finansierer også enkelte prosjekter med slike formål. Bevilgningen dekker primært tilskudd til Senter for samisk helseforskning. Senteret startet i 2012 en oppfølgingsstudie kalt Saminor II. Studien har større bredde i problemstillingene enn tidligere gjennomført Saminor I. Den har pågått i 2012-2014 i de tre nordligste fylkene og har hatt god svarprosent. I tillegg gjennomføres en egen tannhelsestudie fra forskningssenterets side i samarbeid med den offentlige tannhelsetjenesten i de nordligste fylkene. Formålet med studien er å få mer kunnskap om helse- og levekårsrelaterte temaer i befolkningen i områder med samisk og norsk bosetting i Norge. Undersøkelsen baseres på epidemiologisk forskningsmetodikk og er tilrettelagt med generell relevans for befolkningen bosatt i rurale områder i nord, og i relasjon til den samiske befolkningens helse og levekår spesielt. Studien vekker internasjonal oppsikt på grunn av størrelsen på datainnsamlingen.

Det ble i 2014 bevilget 7 mill. kroner til Helsedirektoratets arbeid med samisk helse- og omsorgstjeneste. For budsjettåret 2015 foreslås videreført disponering til formålet med 7,2 mill. kroner.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014 ¹	Forslag 2015
854	50	Tiltak i barne- og ungdomsvernet, Forskning ¹⁾	1000	1 000	1 000
Sum				1 000	1 000

¹ I Saldert budsjett 2014 (Gul Bok) ble det bevilget 1 mill. kroner til Sametingets arbeid med barnevern. I RNB 2014 ble det gitt en tilleggsbevilgning for 2014 på ytterligere 1 mill. kroner for manglende utbetaling til Sametinget i 2012.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 50 Forskning og utvikling

Posten dekker blant annet overføring til Sametinget på 1 mill. kroner i 2015. Midlene skal benyttes til videreføring og styrking av Sametingets virksomhet på barnevernsområdet.

Landbruks- og matdepartementet (LMD)

Kap. 1147 Reindrifftsforvaltningen

		(i 1 000 kr)		
Post	Tiltak	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015 ¹
01	Driftsutgifter	46 421	44 840	
45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 297	7 289	
70	Tilskudd til fjellstuer	667	750	
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	3 212	9 520	
82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	1 158	2 500	
Sum kap. 1147		55 756	64 899	

¹Statens reindrifftsforvaltning (SRF) ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning (SLF). For omtale av Landbruksdirektoratet, se kap. 1142.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

		(i 1 000 kr)		
Post	Tiltak	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
01	Driftsutgifter			218 279
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>			6 827
60	Tilskudd til veterinærdekning			134 933
70	Tilskudd til fjellstuer			775
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>			9 834
72	Erstatninger, overslagsbevilgning			302
73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, overslagsbevilgning			45 610
74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt			1 000
82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>			2 500
Sum kap. 1147				420 060

Kapittel 1142 Landbruksdirektoratet

Endring i organiseringen av reindrifftsforvaltningen

Kapittel 1142 er opprettet i sammenheng med at Statens Landbruksforvaltning (SLF) og Statens reindrifftsforvaltning (SRF) den 1. juli 2014 ble slått sammen til ett direktorat, Landbruksdirektoratet.

Det nye direktoratet har fått forvaltningsansvaret for et bredt spekter av fagområder innen landbrukssektoren, slik som jordbruk, reindrift, skogbruk og andre aktiviteter basert på ressursene i landbruket. Formålet med opprettingen er å legge til rette for et bredere faglig miljø og å styrke kompetansen i den framtidige forvaltningen av reindrifften og landbruket for øvrig. Samtidig vil man oppnå effektiviseringsgevinster gjennom sammenslåing av fellestjenester. Landbruksdirektoratet er lokalisert i Oslo og i Alta. Avdelingen i direktoratet som arbeider med reindriftsspørsmål er lokalisert i Alta.

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke drift av Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet er blant annet et utøvende forvaltningsorgan for de sentrale reindriftspolitiske virkemidlene, og et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet. Direktoratet har en sentral rolle i gjennomføringen av reindriftspolitikken, og det er lagt opp til at direktoratet i vesentlig grad også skal ha en rådgivende rolle. Tilrettelegging og aktivt arbeid for å nå målene i

reindriftspolitikken står også sentralt. Landbruksdirektoratet forvalter blant annet reindrifftsloven og virkemidlene under reindrifftsavtalen, og er også sekretariat og utøvende organ for Reindrifftsstyret. I tillegg skal bevilgningen dekke fylkesmannens utgifter som regional reindrifftsmyndighet.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 218,3 mill. kroner for 2015.

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold

Bevilgningen skal dekke utgiftene til en oppfølging av Norge sitt ansvar for grensegjerdene mot Sverige, Finland og Russland. Videre skal posten dekke utgiftene til effektivisering av reinbeiteavtaler i Rørosregionen. I tillegg skal posten dekke eventuelle erstatningskrav fra finske myndigheter for norsk rein som har krysset grensen til Finland.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 6,8 mill. kroner for 2015.

Post 70 Tilskott til fjellstuer

Formålet med bevilgningen er å holde oppe tryggheten i fjellområder for blant annet reingjetere. Landbruks- og matdepartementet har i dag avtale med tre statseide fjellstuer, og i tillegg kontrakt med fire private om fjellstuehold. Fjellstuene har plikt til å holde åpent hele året.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 775 000 kroner for 2015.

Post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Formålet med bevilgningen er å finansiere ulike tilpassinger og tiltak for å legge til rette for en bærekraftig reindrift i Finnmark. Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 9,8 mill. kroner for 2015.

Post 80 Radioaktivitetstiltak

Statens ansvar for å dekke kostnader som følge av radioaktivt nedfall etter Tsjernobylulykka har som prinsipielt utgangspunkt vedtaket som regjeringen fattet 31. juli 1986. Regelverket for radioaktivitetstiltak blir fastsatt etter de samme prosedyrene som forskriftene etter reindrifftsavtalen.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning på 2,5 mill kroner for 2015.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

		(i 1 000 kr)		
Post	Tiltak	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	28 297	33 100	33 700
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100	6 100	6 100
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, kan overføres	51 866	67 700	69 100
79	Velferdsordninger, kan overføres	1 768	2 600	2 600
Sum kap. 1151		88 031	109 500	111 500

Den 18. februar 2014 ble Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) og Staten enige om ny reindrifftsavtale for perioden 01. juli 2014 – 30. juni 2015. Avtalen innebærer økonomiske tiltak i reindrifftsneringen på i alt 111,5 mill kroner. Dette er en økning på 2,0 mill. kroner i forhold til gjeldende oppgjør.

Reindrifftsavtalen 2014/2015 sitt hovedmål er å bidra til å utvikle reindrifftsneringen som en rasjonell markedsorientert næring som er bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Reindrifftsavtalen 2014/2015 sammenfaller med det siste året av den treårsperioden som Reindrifftsstyret har satt for gjennomføring av reintallsreduksjonen. I den forbindelse ser avtalepartene det som viktig å opprettholde hovedlinjene i dagens tilskuddssystem hvor de direkte tilskuddene er knyttet til verdien av det som produseres. Dette vil etter partene sine vurderinger bidra til å skape stabilitet og forutsigbarhet om ordningene over reindrifftsavtalen. Samtidig innebærer Reindrifftsavtalen 2014/2015 en forenkling av gjeldende regelverk og ordninger. I dette ligger det blant annet at enkelte ordninger avvikles og tidligere gitte øremerkinger oppheves.

Tilpassing av reintallet krever økt uttak av slakterein. Med dette som utgangspunkt, har avtalepartene sett det som viktig at Reindrifftsavtalen 2014/2015 særlig prioriterer tiltak som bidrar til økt slakting og omsetning av reinkjøtt. I dette arbeidet er det av sentral betydning at virkemidlene over reindrifftsavtalen samordnes slik at man på en mest mulig effektiv måte når de fastsatte mål.

Infrastrukturen i reindrifften styrkes, og reineierne stimuleres til økt slakteuttak gjennom en ekstraordinær økning av de produksjonsrettede tilskuddene. Samtidig videreføres Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt sitt arbeid, og derigjennom en fortsatt positiv utvikling i markedet for reinsdyrkjøtt.

Som et tiltak og et viktig verktøy i arbeidet med å sikre reindrifftsarealer, igangsettes et pilotprosjekt. Formålet er å etablere digitale kartverktøy som synliggjør og gir en samlet oversikt over gjennomførte utbyggingstiltak innenfor det enkelte reinbeitedistrikt.

Den fremforhandlede avtalen gir grunnlag for økt inntjening gjennom økt slakteuttak og verdiskaping hos den enkelte reindrifftsutøver. Samtidig underbygger avtalen den dreining man har hatt i reindrifftsavtalens virkemidler de senere årene, med et større næringsrettet fokus og en tilrettelegging for de reindrifftsutøverne som har reindrifft som hovedvirksomhet.

Landbruks- og matdepartementet fremmer forslag om en bevilgning under kapittel 1151 for 2015 i samsvar med Stortingets behandling av reindrifftsavtalen for 2014/2015, jfr. Innst. 282 S (2013-2014). For nærmere omtale av de enkelte postene og strategier i reindrifftspolitikken vises det til Prop. 108 S (2013-2014).

Klima- og miljødepartementet (KLD)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
1429	21	Riksantikvaren, spesielle driftsutgifter, Kunnskapsløftet, registrering av automatisk fredede samiske bygninger	3 000	4 000	4 000
1429	21	Riksantikvaren, spesielle driftsutgifter, FOU-prosjekter med samiske tema	347	156	0
1429	50	Riksantikvaren, Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 195	3 307	3 399
1429	71	Riksantikvaren, Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, <i>kan overføres (tidligere post 72.2)</i> ¹⁾		2 000	2 000
1429	72.2	Riksantikvaren, Vern og sikring av fredede bygninger og anlegg ¹⁾	2 000		
Sum			8 542	9 463	9 399

¹ Beløpene som er oppgitt i tabellen viser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostens totale størrelse vises det til Klima- og miljøverndepartementets Prop. 1 S (2014-2015)

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 21 Spesielle driftsutgifter

Over Riksantikvarens satsing på Kunnskapsløftet er det foreslått bevilget 4,0 mill. kroner til registrering av automatisk fredete samiske bygninger. Registreringen inngår som et delprosjekt i Kunnskapsløftet og har sitt utspring i Riksrevisjonens kritikk fra 2009 av manglende oversikt over slike bygninger. Prosjektet startet i 2012 og skal avsluttes i 2017. Over samme post er det fra Riksantikvaren tidligere bevilget midler til flere FOU-prosjekter med et samisk tema. En eventuell tildeling i 2015 vil avhenge av innkomne søknader og er derfor ikke spesifisert.

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 50 Tilskudd til samisk kulturminnearbeid

Over Klima- og miljødepartementets budsjett for 2015 er det foreslått bevilget 3,399 mill. kroner til samisk kulturminnearbeid. Tilskuddet skal ivareta de overordnede kulturminnefaglige hensyn i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer. Midlene skal i hovedsak nyttes til større vedlikeholds- og restaureringsarbeid og til skjøtsel, jf. omtale i Prop.1 S (2014-2015). Midlene fra post 50 vil bli utbetalt av Riksantikvaren på anmodning fra Sametinget.

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, *kan overføres*

Det videreføres 2 mill. kroner øremerket sikring og istandsetting av samiske bygninger. Midlene fra post 71 vil bli utbetalt av Riksantikvaren på anmodning fra Sametinget. Riksantikvaren vil gi nærmere føringer for bruken av tilskuddet. Tilskuddet ble tidligere utbetalt over kap. 1429, post 72.

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet

Det er tildelt 250 000 kr pr. år i 2013 og 2014 til prosjektet Krigsminner i Nord-Salten, som ledes av Árran lulesamiske senter. En eventuell tildeling i 2015 vil avhenge av behandlingen av eventuelle søknader.

Olje- og energidepartementet (OED)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
1800	50	Overføring til Sametinget	0	1 350	1000
		Sum	0	1 350	1000

Sametinget har mange krevende kraftlednings saker og andre energisaker som skal behandles de nærmeste årene. I statsbudsjettet for 2015 vil det bli foreslått å overføre 1 mill. kroner til Sametinget. Dette skal bidra til å øke Sametingets kapasitet til behandling av energisaker og vil gjøre Sametinget bedre rustet til å møte utfordringene med å behandle en forventet økning av energisaker som følge av utbygging av kraftledningsnett og nye kraftsøknader.

GONAGASLAŠ GIELDA- JA
OĐASMAHTTINDEPARTEMEANTA

Prentehusnummir: H - 2327 B/S

Juolludeamit sámi ulbmiliidda jagi 2015 stáhtabušeahtas

Olggosaddán:
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta

Almmolaš ásausat sáhttet dingot
lassigáhppálagaid dáppe:
Departemeanttaid sihkkarvuoda- ja bálvalusorganisašuvdna
www.publikasjoner.dep.no
E-poasta: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Prentehusnummir: H - 2327 B/S

Deaddileapmi: 10/2014 - Preantalohku: 600

Juolludeamit sámi ulbmiliidda

Norgga stáhta lea vuodđuduvvon guovtti álbmoga eatnamiidda, sápmelaččaid ja dáččaid. Ráđdehusa mihttomearri lea ahte sápmelaččat galget beassat ovdánahttit iežaset giela, kultuvrra ja servodateallima.

Vuodđoláhka § 108 ja sámeláhka leat sámepolitihka náššuvnnalaš riektevuodđun. Norggas leat vel mánga álbmotrievttalaš geatnegasvuoda mat leat láidesteaddjin sámepolitihkas. Buot departemeanttain lea ovddasvástádus iežaset sektora siskkobealde čuovvolit dan ahte sámepolitihka čadahuvvo. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanttas lea bajemus ovttastahttinovddasvástádus stáhta sámepolitihkas, ja dat galgá bargat dan ala ahte lea oppalašvuohta politihkas ja ahte dat gullá oktii eará áššiiguin rastá sektoriid ja hálddašandásiid.

Gielda- ja ođasmahttindepartemeantta Prop. 1 S (2014–2015) čilgejuvvo oanehaččat sámepolitihka hástalusain ja dan dilis mii lea, ja das bohtet maid ovdan departemeantta mihttomearit ja strategiijat.

Dán almmuhusas čállojuvvo oanehaččat juolludemiid birra ja das bohtet ovdan iešgudetge departemeanttaid evttohusat go lea sáhka juolludemiin sámi ulbmiliidda jagis 2015.¹

Sisdoallu

Bajilgovva juolludemiin sámi ulbmiliidda.....	2
Sámediggi.....	3
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta (GOD).....	4
Olgoriikadepartemeanta (OD).....	7
Máhttodepartemeanta (MD).....	10
Kulturdepartemeanta (KUD).....	14
Justiisa- ja geargusvuodadepartemeanta (JD).....	16
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD).....	18
Mánáid-, dásseárvo- ja searvádahttindepartemeanta (MDD).....	19
Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD).....	20
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD).....	23
Oljo- ja energiijadepartemeanta (OED).....	24

¹ Jus iešgudet departemeanttaid bušehttaproposišuvnnat ja dán diehtujuohkingihppagis eai leat seamma logut, de dalle gustojit bušehttaproposišuvnnat.

Bajilgovva juolludemiin sámi ulbmiliidda

(1000 ruvnuiguin)

	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahtta 2014	Evttohus 2015
Olgoriikadepartemeanta	8 350	3 175	3 300 ¹
Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeanta	13 800	11 800	4
Máhtodepartemeanta	301 310	308 202	312 863
Kulturdepartemeanta	102 036	107 563	105 472
Gielda- ja odasmahttindepartemeanta	291 689	298 818	307 150 ²
Oljo- ja energijadepartemeanta	0	1 350	1 000
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	12 836	12 247	12 600
Mánáid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanta	1 000	1000	1 000
Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta	172 244	174 399	131 436 ³
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	8 542	9 463	9 399
Oktasaš juolludeapmi	898 007	916 217	884 220
Sámeálbmot foanda	2 542	5 000	5 200
Submi	900 549	921 217	889 420⁴

¹ Olgoriikadepartemeanta áigu 2015:s ráhkadit ođđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Danne submi ii leat vel čielggas.

² Gielda- ja guovlludepartemeanta ja Ođasmahttin-, hálddahuš- ja girkoedpartemeanta šadde oktan departemeantan ođđajagimánu 1. beaivvi 2014 rájes.

³ Stáhta boazodoallohálddahuš biddjojuvvui suoidnemánu 1. beaivvi 2014 oktii Stáhta eanandoallohálddahušain. Tabealla submis ii leat mielde dat juolludeapmi mainna ruhtadit Eanandoallorektoráhta Áltta ossodaga doaimma dahje fylkkamánniid doaimma guovllu boazodoalloiseváldin.

⁴ Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeantta juolludeapmi ii leat vel čielgan ja boahtá lassin dán submái.

Dán almmuhusas čilgejuvvojit dán tabealla logut eambo dalle go čállojuvvo ovttaskas departemeantta birra. Sámi ulbmiliidda juolluduvvojit maid ruđat doarjjapoasttaid bokte ja dalle ruđat máksojuvvojit maŋnel. Dat doarjjagat eai leat dán tabealla loguin mielde, muhto dat leat čilgejuvvon daid ovttaskas čállosiin mat leat departemeanttaid birra.

Sámediggi

Sámediggi gártá bušeahttaevttohusa mielde hálddašit sullii 418,2 milj. ruvnnu (das lea mielde Sámeálbmot foanda) jagis 2014. Dat lea sullii 11 milj. ruvnnu lassáneapmi 2014 rájes. Sámedikki vuosttaš olles doaibmajahki lei 1990 ja dalle lei Sámedikki bušeahtta 31,7 milj. ruvnnu. Dát ovdáneapmi lea eiseválddiid mihttomeari mielde mii lea dat ahte Sámedikkis galgá leat eambo dadjamuš ja váldi dakkár áššiin mas sámi álbmot earenoamážit berošta.

Juolludemiid oppalašgovva Sámediggái

	(1000 ruvnnuiguin)			
	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahtta 2014	Evttohus 2015	Pst. endring 2013-2014
Máhtodepartemeanta	52 370	54 203	55 991	3,3
Kulturdepartemeanta	72 702	77 202	78 986	2,31
Gielda- ja odasmahttindepartemeanta	259 460	265 540 ¹	274 900	3,52
Oljo- ja energijadepartemeanta	0	1 350	1 000	-25,93
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	6 036	5 247	5 400	2,92
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	3 195	3 307	3 399	2,78
Olgoriikadepartemeanta	8 350	3 175	3 300 ²	3,94
Mánáid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanta	1 000	1 000	1 000	0
Oktasaš juolludeapmi	403 113	411 024	423 976	3,15
Sámeálbmot foanda	2 542	5 000	5 200	4
Submi	405 655	416 024	429 176	3,16

¹ Gielda- ja guovlludepartemeanta ja Odasmahttin-, hálldahus- ja girkodepartemeanta šadde oktan departemeantan oddajagimánu 1. beaivvi 2014 rájes.

² Olgoriikadepartemeanta áigu 2015:s ráhkadit odđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Danne submi ii leat vel čielggas.

Sámediggi ii gula bruttobušetterenprinsihppii ja oažžu olles iežas doarjaga departemeanttain, geahča tabealla bajábealde, badjel 50-poastta. Sámediggi juogada juolluduvvon ruđaid mañimus dievasčoahkkimisttis dainna váraš-emiin ahte Stuoradiggi dahká bušeahttamearrádusa. Sámediggi juogada juolluduvvon ruđaid iežas vuoruhemiid vuodul, muhto Stuoradikki bušeahttamerrádusa mielde.

Sámedikki ekonomijahálddašeami rámmaid mearrida Gielda- ja odasmahttindepartemeanta dan váldoinstruksa mielde mii lea Sámedikki ekonomijahálddašeami hárrái. Váldoinstruksa gusto maid daidda juolludemiide mat bohtet eará departemeanttaid bušeahtaid bokte ja maid Sámedikki eará sisabođuidd hárrái. Instruksa lea mearriduvvon sámelága § 2-1, goalmát lađđasa mielde. Váldoinstruksas lea departemeanta mearridan ahte ekonomijja-njuolggadusat ja mearrádusat stáhta ekonomijastivremis maid gustojit Sámediggái. Departemeanta eaktuda ahte dat njuolggadusat adnojuvvojit dakkár vugiin mas váldet vuhti Sámedikki áššiid dulkonvejolašvuoda dan namas go dat lea álbmotválljejuvvon orgána.

Sámediggái lea biddjojuvvon hálddašnovddasvástádus mángga hálldahuslaš áššis, nu movt ee. sámediggeválggas, ekonomalaš doarjagiid juohkimis, skuvlplánaid muhtin válljejuvvon osiid mearrideapmi, sámi kulturmuittuid hálddašeapmi kulturmitolága mielde ja dasa gullelaš lánkaásahusat, ja áirasiid nammadeapmi iešguđetge almmolaš orgánaide. Sámedikkis lea muđui váldi ja dadjamuš dakko bokte go oassálastá ja ovddasta iežas mángga lánveggot, stivrrain ja ráđiin.

Jus áiggut eambo dieđuid Sámedikki doaimma birra, geahča www.samediggi.no.

Gielda- ja odasmahttindepartemeanta (GOD)

Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2013	(1000 ruvnuiguin)	
				Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
560	50	Sámediggi, Sámediggi	259 460	265 540	274 900
560	54	Sámediggi, Sámediggi	2 542	5 000	5 200
561	50	Doarjagat sámi ulbmiliidda, Sámi allaskuvla	5 800	6 432	5 500
561	51	Doarjagat sámi ulbmiliidda, Divvun	5 419	5 609	5 800
561	72	Sámeigiella, diehtjuohkin jna.	5 330	4 717	3 900
562	01	Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáš, Doaibmagolut	6 148 ¹⁾	3 370 ²⁾	3 100 ²⁾
562	21	Gáldu - Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáš, Earenoamáš doaibmagolut, <i>sáhttet sirdojuvvot</i>		1 800	2 000
563	01	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Doaibmagolut	6 990 ³⁾	4 450	4 250
563	21	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Earenoamáš doaibmagolut, <i>sáhttet sirdojuvvot</i>		1 900	2 500
Submi			291 689	298 818	307 150

¹ Rehketdoallo-loguide gullá maid Olgoriikadepartemeantta juolludeapmi, ja maid olggobeale ruhtaduvvon proševttat maid Gáldu jodiha.

² Lassin dása de addojuvvui doarjja Gáldu doibmii Olgoriikadepartemeantta bušehta bokte.

³ Rehketdoalloguide maid gullá Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáša proševttaid ruhtadeapmi olggobeale ruđaiguin.

Dasa lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuvvovaš bušehttakapihttaliid ja poasttaid bokte:

Kap.	Poasta	Namahus
500	50	Gielda- ja odasmahttindepartemeanta, Dutkanráđdi
500	22	Gielda- ja odasmahttindepartemeanta, Dutkan, <i>sáhttá sirdit</i>

Kap. 560 Sámediggi, poasta 50 Sámediggi

Vuoddodoarjja dán poastta badjel galgá earret eará gokčat politihkalaš barggu doaimma, Sámedikki hálddahusa ja gielddaid ja fylkkagielddaid lassigoluid čuovvolettiin sámelága giellanjuolggadusaid.

Dál evttohuvvo lasihit juolludeami 2 milj. ruvnuin dasa ahte ain doaimmahit Davviriikkalaš sámi giellaguovddáša – Sámi Giellagáldu.

Kap. 560 Sámediggi, poasta 54 Sámeálbmot foanda

2014 rájes ii šat leat dat dienasmodealla mii lea leamaš go dalle bohtet dábaláš juolludeamit juohke jagi. Juolludeapmi galgá leat iešgudetlágan doaibmabijuide nannen dihte sámi giela ja sámi kultuvrra. Sámediggi mearrida vuoruhemiid juohke jagi bušehtamearrádusain. Sámedikki dievasčoahkkinn lea juolludeami stivra. 2015:s lea juolludeapmi evttohuvvon leat 5,2 milj. ruvno.

Kap. 561 Doarjja sámi ulbmiliida, poasta 50 Sámi allaskuvla

Sámi allaskuvla doaimmaha mánga sámeapolitihkalaš barggu departemeantta ovddas. Juolludeapmi galgá adnojuvvo Fágalaš guorahallanjoavkku doibmii gos barget sámi statistihkain, Sámi ofelaččaide ja Árbediehtu-prošektii. Juolludeapmi mii lea 1,1 milj. ruvno dan guovddášii maid gohčodit Senter for samisk i opplæringen (Sámeigiella oahpahusas guovddáš). Ja dat rámmasirdojuvvo Máhttodepartementii 2015 stáhtabušehta rájes. Guovddáš oazžu dál juo ruhtadeami Máhttodepartemeantta bušehta bokte.

Kap. 561 Doarjja sámi ulbmiliidda, poasta 51 Divvun

Dát juolludeapmi galgá adnojuvvo Árkataláš Universitehta Divvun proševtta doibmii. Ođđaigásaš giellateknologiija lea eaktun jus sámeielat galget nagodit ceavzit geavahangiellan otná servodagas. Divvun lea 2013:s bargan mánggain giellateknologalaš proševttain, earret eará de lea ođastan davvisámegiela stavendárkkisteami ja maid ráhkadan

programma webapp (sátni.org), ja doppe leat olamuttos sátnegirjjit ja terminologijja. Divvun lea maid almmuhan oarjelsámi app-a mobiltelefonnaide mii lea jurddašuvvon nuoraide ja rávisolbmuid geat eai máhte sámegiela ovdalaččas. Ja de evttohit juolludeami leat 5,8 milj. ruvno 2015:s.

Kap. 561 Doarjja sámii ulbmiliidda, poasta 72 Sámegiella, diehtjuohkin jna.

Ulbmil dáinna doarjjaortnegiin lea nannet sámegiela geavaheami dáinna vugiin ahte buorebut láhčit dili nu ahte sáhtta sámegiela atnit almmolašvuodas, lasihit sámegielaid giellageavaheddjiid, addit eambo dieđuid sápmelaččaide sápmelaččaid birra ja lasihit dieđuid sámii diliid birra Norgga álbmogis.

Muhtin oasi doarjjaruđaid hálldašeamis addojuvvo Nordlándda Fylkkamánii. Fylkkamánis lea ovddasvástádus mángga doibmabidjui mii lea Sámegiela doaibmaplána, ja doarjjaruđat addojuvvojit gielladoaimmaide, earenoamážit deattuht oarjel- ja julevsámegiela. Nuortasámi museum ja Árktaš universitehta ožžot doarjaga dán poastta badjel.

Juogadettiin jagi 2013 ruđaid, de leat vuoruhán oarjel- ja julevsámegielaide doaibmabijuid ja bidjan dasa 2,45 milj. ruvno. Dasa lassin de leat čadahán pilotprošeavtta mii lea ahte čuovvolit ja bagadallat gieldda sektora barggu sámegiela ja kultuvrra hárrái. Dan barggu jođiha Norlándda fylkkamáni.

Oktiibuot evttohit juolludit 3,9 milj. ruvno 2015:s.

Kap. 562 Gáldu - Álgoálbmotvuoigatvuođaid gelbbolašguovddáš, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 21 Earenoamáš doaibmagolut, sáhtta sirdit

Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuođaid gelbbolašguovddáša mihttomearrin lea lasihit máhtu ja ipmárdusa sámii vuoigatvuođaid ja álgoálbmotvuoigatvuođaid birra. Gáldu lea fágalaš iešheanaláš ásaš mii mearrida iežas mihttomeriid ja boadusgáibádusaid daid rámmaid siskkobealde maid Gieldda- ja ođasmahttindepartemeanta bidjá. Stivra lea guovddáša bajemus orgána. Juolludeapmi galgá gokčat Gáldu doaimma 2015:s. Lassin dan doarjagii mii bohtá Gieldda- ja ođasmahttindepartemeantta bušeahta bokte, de addojuvvo doarjja guovddáša doibmii Olgoriikadepartemeantta bušeahta bokte, kap. 163, poasta 72 Olmmošvuoigatvuođat ja demokratiija.

Kap. 563 Riikkaidgaskaš boazodoalloguovddáš, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 21 Earenoamáš doaibmagolut, sáhtta sirdit

Riikkaidgaskaš boazodoalloguovddáš Guovdageainnus lea fágalaččat iešheanaláš ásaš mii mearrida iežas mihttomeriid ja boadusgáibádusaid daid rámmaid siskkobealde maid Gieldda- ja ođasmahttindepartemeanta bidjá. Guovddáš deavdá earenoamáš funkšuvnna sirkumpolára boazodoalloovttasbarggus ja váldá vuhtii sihka fágalaš dárbbuid ja koordinerendárbbuid guovddáša ulbmiljoavkkuin. Dás leat deattuhan dan ahte boazodolliin ja sin organisašuvnnain galgá leat lagas oktavuohhta guovddážiin, ja dat galgá doaimmahuvvot ovttrasádiid Boazoálbmogiid Máilmmiserviin.

Juolludeapmi galgá gokčat Riikkaidgaskaš boazodoalloguovddáša doaimma 2015:s. Guovddáš oážžu dasa lassin prošeaktadoarjaga eará ruhtajuolludeddjiin sihke riikkas ja maid olgoriikkas.

Kap. 500 Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta, poasta 50 og 22 Dutkan, sáhtta sirdit

Buorre válgaoassálastin sámediggeválggan lea dehálaš Sámedikki lobalašvuhtii ovddasteaddji orgánan. Jus galgá sáhttit árvvoštallat lea go boahtteáiggis dárbu dahkat rievdadusaid, de mii dárbbášit eambo dieđuid das movt váлгаortnet doaibmá praktihkas ja maid movt válgaoassálastin ja eará jienasteddjiid dagut leat rievdan danne go váлгаortnegis leat rievdadusat. Sámi allaskuvla bargá Sámedikki gohččuma mielde dutkanprošeavttain 2013 sámedikkeválggaid birra. Prošeaktaáigodat lea ođđajagimánu 1. beaivvi 2013 rájes gitta 1. beaivvi juovlamánu 2016 rádjái. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta juolluda 1 milj. ruvno dan prošehtii 2015 bušehtas.

Norgga dutkanráđi sámi prográmma II (2007–2017) ulbmilin lea ovdánahttit guhkitáigge dutkama mas lea alla kvalitehta sámi diliid birra ja veahkin rekrutteret dutkiid ja maid ovdánahttit sáme giela dieđagiellan. Dasa lassin deattuhuvvo riikkaidgaskasaš dutkanovttasbargu, fierpmádathuksen ja dutkangaskusteapmi sáme giellii ja eará gielaide. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta ain juolluda bušehttaruđaid prográmmii ja dat dagaha sullii 3,8 milj. ruvno 2015:s.

Kap. 551 Regionála ovdaneapmi ja ođđaásaheamit, poasta 60 Doarjja fylkkagiellaide regionála ovdánahttimii

Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta juolluda 10,145 milj. ruvno 2014:s Interreg VA Davvi čađaheapmái, mas Sápmi lea oassesuorgi. Ollislaš rámma Davvi oassái lea prográmmaáigodagas 2014–2020 vuos mearriduvvon leat seamma sturrosaš rámma go dán áigodagas.

Interreg VA Davi bajimus mihttomearri lea lasihit guovllu gilvalanvuoimmi ja oktiigullelašvuoda ealáhusaid, infrastruktuurra ja gelbbolašvuoda bokte. Sápmi lea oasseprográmma mii fátmasta sámi guovlluid Hedmárkkus lullin gitta Finnmárkui davvin. Oasseprográmmas lea seamma temáhtalaš mihttomearri go Davvi-prográmmas, muhto áigu earenoamážit doarjut dakkár doaimmaid mat leat jurddašuvvon sámi kultuvrii, ealáhusaide ja sáme giellii. Čállingoddefunkšuvnda Sápmi juhkkuojuvvo gaskal Romssa fylkkasuohkana ja Davvi-Trøndelága fylkkasuohkana.

Olgoriikadepartemeanta (OD)

(1000 ruvnuiguin)

Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu	Salderejun	Evttohus
			2013	bušeahhta 2014	2015
163	72	Olmmošvuoigatvuodat	8 350	3 175	¹ 3 300
		Submi	8 350	3 175	3 300

¹ Olgoriikadepartemeanta galgá 2015:s ráhkadit odđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Danne ii leat submi sturrodat áibbas sihkar vuos.

Olgoriikadepartemeantta bušeahhta bokte juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuvvovaš bušeahhtakapihttaliid ja poasttaid bokte:

Kap.	Poasta	Namahus
115	01/70	Doaibmagolut ja Doarjja preassa-, kultur ja diehtjuohkinulbmiliidda
116	70	Doarjja riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide
118	70	Davviguovllodoaimmat ja prošeaktaovttasbargu Ruoššain

Kap. 163, poasta 72 Olmmošvuoigatvuodat

Olgoriikadepartemeanta ráhkadii 2009:s rámmašiehtadusa Sámedikkiin ahte juolludit ruđalaš doarjaga Sámedikki riikkaidgaskasaš doibmii. Olgoriikadepartemeanta galgá 2015:s ráhkadit odđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Dat dagaha ahte šaddá juohke jagi juolludeapmi Sámediggái mainna galgá bargat riikkaidgaskasaš álgoálbmotjearaldagaiguin ONa siskkobealde ja eará riikkaidgaskasaš organisašuvnnaiguin. Juolludeami sturrodat ii leat vel čielggas, muhto dat lea lunddolaš ahte dat stuoriduvvo danne go Sámedikkis leat lassánan doaimmat riikkaidgaskasaš dásis.

2013:s juolludii Olgoriikadepartemeanta 2,2 milj. ruvno Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddázii Guovdageainnus. 2014:s oáčui guovddáš 2,1 milj. ruvno. Doarjja addojuvvui Gáldu riikkaidgaskasaš álgoálbmotvuoigatvuodaid bargui ja doarjja gelbbolašvuodaguovddázii ain doalahuvvo 2015:s.

Muđui de lea ráhkaduvvon mánggajagi rámmašiehtadus Sámeráđiin ahte doarjut sin riikkaidgaskasaš olmmošvuoigatvuodabarggu. Doarjja Sámerádi doibmii ain doalahuvvo 2015:s.

Kap. 115, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 70 Doarjja preassa-, kultur- ja diehtjuohkináššiidde

Doarjagat mat addojuvvojit dáid poasttaid bokte galget earret eará leat mielde dasa ahte nannet olgoriikkaid beroštumi ja máhtu Norgga hárrái, ja dat galget nannet kultureallima riikkaidgaskasaš ovtasbarggu. Norgga profileren guovddáš aktevrán davviguovlluin lea oassin dán barggus.

Juohke jagi juhkkovuvvo gaskal 1,5 ja 2 milj. ruvno prošeavttaide nannen dihte norgga sápmelaččaid riikkaidgaskasaš kulturoktavuodaid eará álgoálbmogiiguin kap. 115 bokte. Guovddáš ovtasbargoguoimmit Olgoriikadepartemeanttas, go lea sáhka sámi birrasiid riikkaidgaskasaš ovtasbarggus mat ruhtaduvvojit dan poastta bokte, leat earret eará Riddu Riddu-festivála ja Sámi Filbmainstituhtta.

Kap 116, post 70 Doarjja riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide

Davviriikkaid ministtarráđdi juolludii 3,644 milj. dánskka ruvno doarjjan sámi ovtasbargui kultursuorggis 2013:s. Ruđaid juogadit gaskal Sámerádi ja Sámi dáiddarrádi, ja dat mannet ovddemustá sápmelaččaide kulturdoarjjan, ja mihttun lea davviriikkaide oážžut ávkki ii ge nu olu ruđa bidjat hálddahušlaš doaibmagoluide. Davviriikkaid ministtarrádi juolludii 1,911 milj.

dánskka ruvno 2013:s oahpahussuorgái. Ruđat sirdojuvvojit Sámi allaskuvlii mii daid hálddaša. Doarjaga rámmat kultur- ja oahpahussuorggis vurdojuvvojit ain joatkahuvvot 2015:s.

Norgga ruhta Davviriikkalaš ministarráđđái juolluduvvojit kap. 116 poasta 70 vuolde mii lea Doarjja riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide.

Kap 118, post 70 Davviguovllodoaimmat ja prošeaktaovttasbargu Ruoššain

Prošeaktaovttasbargu Ruoššain

Dát doarjja adnojuvvo doarjut prošeavttaid mángga vuoruhuvvon suorggis. Dás lea doarjja olbmossuorggi prošeaktii mat leat norgga dahje ruošša oasis Barentsguovllus ja mii fáttmasta sápmelaččaid ja eará álgoálbmogiid, lea okta dain vuoruhuvvon surggiin. Barentsčállingoddi hálddaša doarjaga mii lea dákkár lágán prošeavttaide. Doarjja 2013:s lei 2,3 milj. ruvno ja dál vurdojuvvo doarjja leat seamma dásis 2014:s ja 2015:s.

Árktalaš ovttasbargu

Mihttomearrin doarjjaruđaiguin Árktalaš ovttasbargui lea 1) leat veahkkin doalahit Árktalaš guovllu ráfálaš ja dássedis guovllun, 2) deaivvadit hástalusaiiguin go lea eambo aktivitehta danne go mearajiekna lea suddame ja 3) sihkkarastit nana bistevaš ovdáneami davvin ja váldit vára guovllu stuora birasárvvuin. Juolludeapmi galgá nannet Norgga polarnašuvdnan ja norgga vuoruhemiid stáhtaidgaskasaš árktalaš ovttasbarggu. Eanas oassi ovttasbargu dáhpáhuvá Árktalaš rádis mii lea áidna sirkumpolára politihkalaš ovttasbargoorgána mas leat mielde buot gávccii árktalaš riikka – Danmárku (Ruonaeanan, Fearsullot), Suopma, Islánda, Norga, Ruotta, Canada, Ruošša ja USA, ja das leat bistevaččat álgoálbmogat oassálastime.

Poastta badjel lea 2013:s addojuvvon 873 000 ruvdno doarjjan Máilmmi Boazodoallosearvi vai sáhtii čadahit viđat World Reindeer Herders Conference mii dollojuvvui Kiinnás geassemánu 2013:s. 97 000 ruvno leat plánen máksit prošeaktii 2014:s. Áigodagas 2012-2013 oáččui Máilmmi Boazodoallosearvi doarjjan 800 000 ruvno muhtin prošeaktii vai sáhttet nannet Árktalaš guovllu boazodoallonuoraid gelbbolašvuoda ja vai sii besset bargat lonohallamiin mas muhtin áigodagaid mannet earáid luhtte bargat. 400 000 ruvno máksujuvvui 2014:s.

Doarjja dán poastta vuolde fáttmasta maid doarjaga álgoálbmogiid áirasiid oassálastima riikkaigaskasaš ovttasbargui davviguovlluin. Ruđat adnojuvvojit ovddemustá dasa ahte gokčat mátkegoluid go olbmot oassálastet Árktalaš rádis ja Barentsrádis. 2013:s ja 2014:s oáččui Sámediggi 350 000 ruvno juohke jagi nammii dán ulbmilii (g. rámmašiehtadusa Sámedikkiin) Sámeráđđi oáččui 2013:s 500 000 ruvno doarjjan, ja dat lea lasáhus ovddit jagiid ektui danne go mátkegolut leat lassánan go Árktalaš rádi ovdagoddi lea sirdojuvvon Ruotas Canadai.

Canada ovdagoddi Árktalaš rádis lea álggahan prošeavtta mentála dearvvašvuoda ja iešsorbmenestadeami bargui álgoálbmogiid gaskkas Árktalaš guovlluin. Ulbmil dánna prošeavttain lea guorahallat dálá dieđuid vai gávnnahit makkár faktovrrat mat ovdánahttet mentála dearvvašvuoda ja eastadit iešsorbmemiid álgoálbmogiid gaskkas. Guokte dutkijoavkku leat ožžon bargun doaimmahit dán barggu. Dutkit Norggas leat mielde nuppi dutkijoavkkus. Norga lea leamaš mielde dán prošeavttas lágidettiin ekspearta bargobáji Romssas miessemánu 26. ja 27. beaivvi 2014:s. Mihttomearrin dánna bargobájiin lei ahte dát dutkijoavkkut besset deaivvadit ja oážžut odđa jurdagiid ja evttohusaid dán prošeaktabargui. Doppe ledje ekspearttat, dutkijoavkkuid áirasat ja maid Árktalaš rádi

álgoálbmotorganisašuvnnaid áirasat. 2014:s juolluduvvui 600 000 ruvdno Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartementii vai besset čadahit bargobáji.

Barents 2020

Barents 2020-ortnet galgá leat danne vai sáhtta duohtandahkat Dieđ. St. 7 (2011–2012) *Davviguovllut*, višuvdna ja váikkuhangaskaoamit. Barents 2020-ruđat leat gaskaoapmin vai sáhtta čadahit daid vuoruhemiid mat leat dieđáhusas. Dalle dorjot muhtin välljejuvvon prošeavttaid mat buvttadit máhtu davviguovlluid birra ja davviguovlluide, ja das leat maid mielde prošeavttat mat álgoálbmogiid kultuvrra ja eallinvuođu dorvvastit.

Árran julevsámi guovddáš oaččui áigodahkii 2012-2013 ruđa ovdánahttit ehtalaš njuolggadusaid ekonomalaš aktivitehtaide álgoálbmotguovlluin. 62 500 ruvdno máksojuvvui prošeaktii 2013:s. Ovdaprošeavtta čuovvleapmin de oaččui Árran julevsámi guovddáš 2013:s 7,3 milj. ruvnno doarjjan áigodahkii 2013-2016 prošeaktabargui «Indigenous People and Resource Extraction: Evaluating Ethical Guidelines». 1,2 milj. ruvnno máksojuvvui 2013:s, ja 2,3 milj. ruvnno leat plánen máksit 2014:s ja 2,4 milj. ruvnno 2015:s.

Sámi dutkamiid guovddáš Romssa Universitehtas oaččui áigodaga 2013-2016 juolluduvvot 8,7 milj. ruvnno doarjjan prošeaktii mas davvin barget fierpmádagain, álgoálbmotásahusaiguin ja máhttobuvttademiin». Prošeakta lea čadnojuvvon mánggafáгат álgoálbmotprošeaktii Master of Indigenous Peoples. Dasa lassin de galget dutkat riikkaidgaskasaš lihkadusaid áiggi ja saji ektui, 1,1 milj. ruvnno leat juolludan 2013:s, ja 2014:s leat plánen máksit 2,4 milj. ruvnno ja 2015:s gis 2,9 milj. ruvnno.

Internašunaliserenguovddáš hálddaša doarjjaruđaid mat leat riikkaidgaskasaš ovttasbargui go lea sáhka alit oahpus davviguovlluin kap. 118 poastta 70 bokte Olgoriikadepartemeantta ovddas. Sámi allaskuvla oaččui áigodagas 2014-2015 juolluduvvot 918 595 ruvnno doarjjan vai sáhtta ovttasbargat Davvinuorta federála universitehtain Jakutskas Ruoššas ja bargá ovttas studeantalonohallamiin ja lingivstihka fágasuorggi akademalaš bargiid lonohallamiin. Doarjja lea sullii seamma 2014:s ja 2015:s.

Máhttodepartemeanta (MD)

			(1000 ruvnuiguin)		
Kap.	poasta	Namahus	Rehketdoallu	Salderejun	Evttohus
			2013	bušeahтта 2014	
222	01/45	Stáhta vuoddo- ja joatkkaskuvllat ja vuoddoskuvlainternáhtat, Doaibmagolut ja rusttegiid háhkan, <i>sáhtta sirdit</i>	98 041	90 774	91 094
223	50	Sámediggi, Doarjja Sámediggái	37 723	39 043	40 331
225	62	Doarjja gielddaid sámeskuvllaide Snoasas ja Málátvuomis	21 578	22 290	23 003
225	63	Doaibmabijut vuoddoohpahusas, Doarjja sámi vuoddo-oahpahussii, <i>sáhtta sirdit</i>	48 976	57 533	58 551
226	21	Kvalitehtalokten vuoddo-oahpahusas, Earenoamáš doaibmagolut ¹⁾	6 500	6 000	5 821
231	50	Mánáidgárddit, Doarjja sámi mánáidgárdefálaldagaide	14 647	15 160	15 660
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat ²⁾	72 045	75 602	77 603
281	01	Oktasaš doaimmat universitehtaide ja allaskuvllaide. Doaibmagolut ²⁾	1 500	1 500	0
281	70	Oktasaš doaimmat universitehtaide ja allaskuvllaide. Eará sirdimat			500
2410	73	Statens lánkasse for utdanning, Loatnageahpádušat, <i>sullii juolludeamit</i>	300	300	300
Submi			301 310	308 202	312 863

¹⁾ Logut leat vuodduduvvon Oahpahusdirektoráhta juolludanreivviide

²⁾ Guoská juolludeamiide mat leat eará universitehtaide ja allaskuvllaide go Sámi allaskuvlii, mii oázžu doarjagiid sámi doaibmabijuiide iežas jahkásaš rámmaid bokte.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda dáid kapihttaliid ja poastaid bokte:

Kap.	Poasta	Namahus
254	70	Doarjja studieserviide
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat ⁴⁾
285	52	Norgga dutkanráđdi, Dutkanmihtut

⁴⁾ Guoská daidda juolludeamiide mat mannet eará universitehtaide ja allaskuvllaide go Sámi allaskuvlii, mii oázžu doarjagiid sámi doaibmabijuiide iežas jahkásaš rámmaid bokte.

Kap. 222 Stáhta vuoddo- ja joatkkaskuvllat ja vuoddoskuvlainternáhtat, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 45 Stuorat rusttetháhkamat ja divodeapmi, *sáhtta sirdit*

Juolludeapmi dán poastta bokte gokčá ovddemustá dáid skuvllaid doaimma: Gaska-Norgga sámeskuvlla, Sámi joatkkaskuvlla Kárásjogas ja Sámi joatkkaskuvlla ja boazodoalloskuvlla Guovdageainnus. Ulbmil dainna juolludemiin sámi skuvllaide lea earret eará doalahit ja ovdánahttit sámi identitehta, giela ja kultuvrra. Skuvllat čuvvot Máhttoloktema - Sámegiella.

Kap. 223 Sámediggi, poasta 50 Doarjja Sámediggái

Mihttomearri juolludemiin lea ahte galgá leat ruhtadeapmi Sámedikki oahppoulbmiliidda, dasa gullá maid sámi ohppiide hutkat ja ráhkadit oahpponeavvuid, dan vuollái gullet maid earenoamášpedagogalaš oahpponeavvut, oahppoplánabargu ja doarjja dasa ahte besset sámi oahpahusa hárrái addit rávvagiid ja neavvagiid. Dán doarjaga oktavuodas lea vuoruhuvvon mihttomearriin dat ahte sámi oahppit ožžot jođáneappot oahpponeavvuid ja ahte dat leat olamuttos sin iežaset gillii. Juolludeapmi addojuvvo oppalaččat Sámedikki geavaheapmái.

Kap. 225 Doaibmabijut vuoddoohpahusas, poasta 62 Doarjja gielddaid sámeskuvllaide Snoasas ja Málátvuomis

Ulbmil juolludemiin mii manná gielddaid sámeskuvllaide Snoasas ja Málátvuomis lea earret eará dat ahte doalahit ja ovdánahttit sámi identitehta, giela ja kultuvrra. Skuvllat čuvvot Máhttoloktema – Sámegiella. Skuvllaid doaimmaheapmái ja daidda gullelaš internáhtaide addojuvvo doarjja. Dat leat gielddaskuvllat ja váldet vuostá ohppiid miehtá riikka.

Kap. 225 Doaibmabijut vuoddoohpahusas, poasta 63 Doarjja sámegillii vuoddoohpahusas

Dán poastta vuolde leat golbma doarjjaortnega: Okta vuoddoskuvlla sámegiel oahpaheapmái, okta sámegiel oahpaheapmái joatkkaoahpahusas ja okta ortnet mas leat sámí lohkanlobit oahpaheddjiide. 2015 čavčča rájes leat dán lohkanlohpe-ortnega ulbmiljoavkku viiddidan nu ahte dat ii guoskka dušše njealji davimus fylkka vuoddoskuvllaid oahpaheddjiide, muhto dat guoská oahpaheddjiide olles vuoddoohpahussii miehtá riika.

Mihttomearrin dánna doarjjaortnegiin lea veahkkin ruhtadit gielddaid, fylkkagielddaid ja priváhta skuvllaid mat fáallet sámí oahpahusa oahpahuslága § 6-2 og § 6-3 mielde. Oahpahus galgá čuovvut Máhttolokten – Sámegiella oahppoplánaid. Oahppit ožžot oahpahusa sámegielas vuosttašgiellan (Sámegiella 1) dahje sámegielas nubbenigiellan (Sámegiella 2/Sámegiella 3). Mihttomearrin dán doarjjaortnegis lea nannet vuoddo-oahpahusa oahpaheddjiid gelbbolašvuoda sámegielas.

Kap. 226 Kvalitehtaovdánahttin vuoddo-oahpahusas, poasta 21 Kvalitehtaovdánahttin vuoddo-oahpahusas

Juolludeapmi duddjo kvalitehtaovdánahttin doaibmabijuid ráhkadeapmái, dat guoská maid sámegillii vuoddo-oahpahusas. Máhttodepartemeanta áigu viidáseappot doalahit juolludemiid sámí doaibmabijuide 2015:s. Ruđat galget adnojuvvot áigeaguovdilis ovdánahttindoaimmaide sámí suorggis. Muđui de atnet daid ruđaid viidáseappot ovdánahttit sámegiel gáiddusoahpahusa. Máhttodepartemeanta áigu fuolahit dan ahte ráhkaduvvojit rámmat dán oahpahusa várás. Dat ruđat galget maid adnojuvvot viidaseappot doaimmahit sámí oahpponeavvobálvalusa Ovttas/Aktan/Aktesne.

Kap. 231 mánáidgárddit, poasta 50 Doarjja sámí mánáidgárdefálaldagaide

Doarjja galgá leat dan dihte vai sáhtttá láhčit dili nu ahte sámí mánát besset ovdánahttit sámí giela ja kultuvrra mánáidgárddis. 2013:s ledje registrerejuvvon 23 sámí mánáidgárddi ja čieža dáčča mánáidgárddi main lea sámí ossodat, ja dat ii leat rievdaduvvon 2012 rájes. Dasa lassin de leat registrerejuvvon 22 mánáidgárddi main lea sámí giellaoahpahus-fálaldat, ja 2012:s ledje 33 mánáidgárddi. 2013:s ledje oktiibuot 822 máná geat ledje dakkár mánáidgárddis gos lea sámegiel fálaldat. 577 máná ledje sámí mánáidgárddis, 92 máná ledje sámí ossodagas muhtin dáčča mánáidgárddis ja 153 máná ledje dakkár mánáidgárddis gos lea sámí giellaoahpahusfálaldat. Oktiibuot juolludeapmi poastta bokte 2015:s lea 15,6 milj. ruvnno.

Kap 254 Doarjja rávisolbmo-oahpahussii, poasta 70 Doarjja studieseavvái

Doarjja duddjo dasa ahte dohkkehuvvon studieseavvvit sáhttet fállat dávggas ja geavaheaddjái heivehuvvon oahpahusa rávisolbmuid várás. Oassi dan doarjagis galgá mannat sámí studieservviide. Unnit oassi doarjagis manná dasa ahte ruovttoluotta máksit daid goluid mat leat čadnojuvvon dasa ahte rávisolbmuid oahpahit sámegiela vuoddoskuvlladásis maid dohkkehuvvon studieseavvvit ja neahttaskuvllat leat čadahan. Dáid doarjagiid sturrodagaid rehkenastet daid doaimmaid vuodul mat leat leamaš dain ovddit jagiin. Juolluduvvon ruhta 2013:s lei 1,8 milj. ruvnno.

Dál evttohit oppalaš juolludeami kap. 254, poasta 70 bokte galgat leat 195,7 milj. ruvnno 2015:s.

Kap. 260 Universitehtat ja allaskuvllat, poasta 50 Stáhtalaš universitehtat ja allaskuvllat

Sámí allaskuvla lea alitdási oahpahus- ja dutkanásahus mii galgá gokčat sámí servodaga dárbbuid. Sámegiella lea oahpahusa, dutkama ja hálddahusa váldogiella. Ásahas lea

davviriikalaš-sámi ja riikkaidgaskasaš perspektiiva ja doppe leat studeanttat ja bargit buot Sámi guovllu riikkain: Norggas, Suomas, Ruotas ja Ruoššas. Allaskuvllas ledje 159 registrerejuvvon studeantta 2013 čavčča, ja 2012:s ledje 167 studeantta. Ásahasas leat sulli 95 jahkebarggu. Doppe oahpahit ja dutket dakkár fágadisipliinnaid nu movt journalistihkka, oahpaheaddjioahppu, sámegiella, boazodoallu, duodji/dáidda, luohiti, sámi mitalanárbevierru ja eamiálbmotoahppu. Buot fágain lea nu ahte dat leat vuodđuduvvon sámi kultuvrii ja árbevirolašmáhttui.

Sámi allaskuvla oaččui 2013:s sullii 72 milj. ruvnno vuodđodoarjjan ja sullii 75,6 milj. ruvnno 2014:s. Jahkái 2015 evttohuvvo juolludeapmi leat sullii 77,5 milj. ruvnno Sámi allaskuvlii. Juolludeapmi gokčá máid *Sámi oahpahusguovddáza*.

Bušeahttarievdadeapmi 2014:s gitta 2015 earret dábalaš haddeheiveheami, lea ovddemustá danne go lea negatiiva ovdáneapmi oahpahus- ja dutkanindikativrain mii dagaha bohtosiidda vuodđuduvvon ovdamuniid universitehtaide ja allaskuvllaide, ja maid unnideami go lea sáhka das ahte olahit produktiivavuoittu ja lohkandivadiid ásaheami goalmatriikaboorgáriidda. Dábalaš oahpaheaddjeoahppu lea rievdan ja dál lea ođđa vuodđoskuvla oahpaheaddjeoahppu, ja dalle lea Sámi allaskuvla 2011:s ožžon juohke jagi lassáneami vuodđojuolludeamis vai nannejuvvošii oahpaheaddjeoahpu fáilaldat. Ja leat maid evttohan lassáneami 2015:s.

Dasa lassin de evttohit 2015:s bidjat ruđa mii ovdal lea bohtán dutkanrádis dan rámmas mii lei Sámi allaskuvlii ja mii lei čadnojuvvon *Sámi dieđalaš áigečállagii*. Dat ruđat mat ovdal bohte Giella- ja ođasmahttindepartemeantta bušehtas *Sámi oahpahusguovddázi* maid evttohit bidjat rámmajuolludeami vuollái. Rámmajuolludeami lasiheamis mii addojuvvui divoduvvon našunalbušehta 2014 oktavuodas, jodihuvvo ain viidaseappot 2015:i. Go buot geahččá oktii de mearkkaša dat bušeahттаevttohus mii galgá leat 2015:i dan ahte rámmajuolludeapmi lassána Sámi allaskuvlii go buohtastahtá jagiin 2014:in.

Kap. 281 Oktasaš doaibmabijut universitehtaide ja allaskuvllaide, poasta 01 Doaibmagolut

Davvi-Trøndelága allaskuvllas lea ovddasvástádus buohtalastit ja čuovvolit *Našunála rekrutterenstrategiija sámi alit ohppui 2011-2014*. Doaibmaplána jurdda lei nannet rekrutterema sámi alit ohppui ja dat lei Máhttodepartemeantta strategiija čuovvoleapmi. Doaibmabiju leat leamaš ruhtadan kap. 281 poasta 01 bokte ja dat loahpahun 2014:s.

Kap. 281 Oktasaš doaibmabijut universitehtaide ja allaskuvllaide, poasta 70 Eará sirdimat

Butenschøn-lávdegotti čielggadeamis *Langs lange spor – om samisk forskning og høyere utdanning* (2012) de evttohedje earret eará ásahtit ovttaštáhttinrádi sámi alit ohppui ja álgoálbmotfierpmádaga sámi dutkamii. Máhttodepartemeanta lea dan vuodul evttohan Sámediggái ahte dat ásahtivččii fágastrategalaš orgána sámi alit oahpu ja dutkama várás Universitehtaid- ja allaskuvllarádi (UHR) vuolde. Go Stuoradiggi meannudii Prop. 93 S (2013–2014) ja Evtto. 260 S (2013–2014) de biddjojuvvui 250 000 ruvdno dan doaibmabidjui 2014:s. Bušeahттаevttohus 2015:i dagaha ahte lea oktiibuot 500 000 ruvnno rádjái lassáneapmi.

Kap. 285 Norgga dutkanráddi, poasta 52 Guhkitáigge vuoddodutkan

Norgga dutkanrádis lea oasseovddasvástádus ruhtadit sámi dutkama. Dat ruđat mat mannet sámi dutkamii kap. 285, poasta 52 bokte mannet ovddemustá Sámi dutkan prográmmii II

(2007–2017), ja das lea 2014:s bušeahtta mii lea 11,55 milj. ruvnno. Ja das boahtá 7,7 milj. ruvdno Máhttodepartemeanttas ja 3,85 milj. ruvdno Gelda- ja ođasmahttindepartemeanttas.

Prográmma čalmmustahtá guovddáš hástalusaid sámi dutkamis, ja dasa gullá maid rekrufteren ja sámegeiela nannet dieđagiellan. Prográmma deattuha maid kultuvrralaš ja gielalaš variašuvnna/ girjáivuoda sámi servodagas, riikkaidgaskasaš ovttasbarggu ja dutkama gaskkusteami.

Kap. 2410 poasta 73 Loatnageahpádusat, *sullii juolludeami*

Loatnageahpádusat dán poasttas fátmastit maid iešguđetgelágan geahpádusortnegiid Loatnakássas. Daidda studeanttaide, geain lea sihke vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu, praktihkalaš-pedagogalaš oahppu dahje ovdaskuvlaoahpaheaddjeoahppu ja sámegeiella, sidjiide luoitá/sihkku Statens lånekasse for utdanning loana gitta 50 000 ruvnnuin. 2013:s sihkkovuvvui loatnaoassi guđa olbmos. Ja vuordimis lea ahte sullii guhtta studeantta juohke jagi ožžot luitovuvvot vealggi dan vuodul daid boahttevaš jagiid.

2015:s evttohuvo viidáseappot doalahit dan juolludeami mii lea sámi ulbmiliidda dan poasttas ja doalahit dan leat seamma dásis go 2014:s.

Kulturdepartemeanta (KUD)

Kap.	Poasta	Namahus	(1000 ruvnuiguin)		
			Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
320	53	Dábálaš kulturulbmilat, Sámediggi	72 702	77 202	78 986
323	72	Musihkkaulbmilat, Guovváášásahusat	2 145	2 220	2 293
334	73	Filbma ja mediaulbmilat, Regionála filbmaágggirduššan	3 051	3 158	3 262
335	75	Preassadoarjja/Doarjja sámi aviissaide	24 138	24 983	20 931
Submi			102 036	107 563	105 472

Dat logut mat leat tabeallas čujuhit dušše daidda juolludemiide mat leat sámi ulbmiliidda. Jus áigu eambo eilgejumiid bušeahttapoastaid oppalaš sturrodagas, du čujuhuvvo Kulturdepartemeanta Prop. 1 S (2013-2014).

Dasa lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuvvovaš bušeahttakapihttaliid bokte:

Kap.	Poasta	Namahus
314	72	Kultuvra ja ealáhus ja kultuvra davviguovlluin, Kulturovttasbargu Davviguovlluin
326	01	Giella-, girjjálašvuolta- og girjerájusulbmilat, Doaibmagolut
329	01	Arkiivaulbmilat, Doaibmagolut
340	01/75	Norgga girku, Doaibmagolut ja Doarjja oskkuoahpahussii ja eará girkolaš ulbmiliidda

Kap. 314 Kultuvra ja ealáhus ja kultuvra davviguovlluin, poasta 72 Kulturovttasbargu davviguovlluin

Norgga-ruošša kulturovttasbarggus álggahuvvojit golmmajagi guhkkosaš ovttasbargoprográmmat main leat iešguđetgelágan čalmmustahttinsuorggit mat ožžot doarjaga prográmmaáigodagas. Sámi kultuvra ja álgoálbmotkultuvra eaktuduvvo leat vuhtii váldojuvvon alma geahčadettiin čalmmustahttinsurggiid.

Kap. 320 Dábálaš kulturulbmilat, poasta 53 Sámediggi

Sámediggi hálddaša rámmajuolludeami kulturdoaimmaide stáhtabušeahtha kap 320, poastta 53 vuolde. Juolludeapmi lea danne vai Sámediggi sáhtta láhčit dili nu ahte lea ealli ja girjás sámi dáidda- ja kultureallin mas lea buorre kvalitehta mii lea olamuttos buohkaide.

Kap. 323 Musihkkaulbmilat, poasta 72 Oktiičatnanásahusat

Riddu Ridđu-festivála oáčui statusa guovddášfestivála (knutepunkt) 2009:s. 2015:ii lea evttohuvvon doarjja leat sullii 2,3 milj. ruvno festiválii.

Kap. 326 Giella-, girjjálašvuolta- ja girjerájusulbmilat, poasta 01 Doaibmagolut

Našunálagirjerádjosis lea 1993 rájes leamaš sámi bibliografiija earenoamáš bargun. Bibliografiija sisttisoallá sámegielat materiála, lassin girjjálašvuhtii ja eará gielaide, buot fágain ja fáttáin mat guoskkahit sámi diliid.

Kap. 329 Arkiivaulbmilat, poasta 01 Doaibmagolut

Sámi arkiiva lea 2005 rájes, Sámedikki sávaldaga mielde, sirdojuvvon Sámedikkis Riikkaarkiivii. Sámi arkiivva doaibma gokčojuvvo daid jahkásaš juolludemiid bokte mat leat Arkiivadoaimmahakkii stáhtabušeahtha kap. 329, poasta 01 bokte.

Kap. 334 Filbma- ja mediaulbmilat, poasta 73 Regionála filbmaágggirduššan

Dál lea evttohuvvon doarjja Riikkaidgaskasaš Sámi Filbmainstituhttii 3,26 milj. ruvno dan poastta bokte 2015:s.

Kap. 335 Mediadoarjja, poasta 75 Doarjja sámi aviissaide

Dán poastta bokte addojuvvo doarjja buvttadit sámi aviissaid ja doarjja buvttadit aviisasiidduid julevsámegillii ja oarjelsámegillii. Dát ortnet lea regulerejuvvon lálkaásahusa bokte maid Kulturdepartemeanta lea mearridan, ja juolludemiid juohká Mediabearráigeahčču. Ráđdehus áigu rievdadit preassadoarjaga áiggi mielde ja seammás unnidit doarjjadási. Danne evttohit unnidit poastta 4,1 milj. ruvnnuin 2014 ektui.

Kap. 340 Norgga girku, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 75 Doarjja oskkuoahpahussii ja eará girkolaš ulbmiliidda

Dan doaibmajuolludeamis mii addojuvvo Girkoráđđái kapihttal 340 bokte Norgga girku, de das leat maid juolludeamit ruhtadit Sámi girkoráđi doaimma ja bargguid. Ráđi bargun lea ovttaštáhttit girku barggu sámi álbmogiid gaskkas ja bargat dan ala ahte buoridit olbmuid máhtu sámi girkoeallima ektui.

Doaibmajuolludeami poastta 01 vuolde leat maid golut girkobargiide geat bálvalit sámi álbmoga. Mánnggain sajiin Davvi- ja Lulli-Hålogalándda bismagottiin leat virgáduvvon sámegielat báhpát ja sámi girkodulkkat. Oarjelsámi giellaguvlui gullet maid Nidaros bismagoddi ja oasis Lulli-Hålogalándda ja Hamar bismagottis. Ja doppe lea sierra báhppa- ja diakonvirgi mas leat bálvalusat oarjelsámiid ektui. Áigodagas 2009–2012 leat juolluduvvon ruđat njealjejagát geahččaleapmái mii lea ahte ásahtit sámi searvegotti oarjelsámi giellaguvlui. Dat geahččaleapmi joatkahuvvá 2015:s.

Poasta 01 juolludemiid vuolde leat maid juolludeamit mat bohtet Girkolaš oahpahasguovddáži davvin. Guovddáš fállá girkolaš oahpahusa davvin ja das lea earret eará ulbmilin profileret sámi perspektiivva praktihkalaš-girkolaš oahpus.

Dan juolludeamis mii lea poasta 75 vuolde oskku oahpahasodastusas Norgga girkus, de adnojuvvojit ruđat ráhkadit oahpahasfálaldaga sámi álbmoga mánáide ja nuoraide. Dál lea guhká juo leamaš jođus bargu maid lea jođihan Norgga Biibbalsearvi ja mas jorgalit ja ođastit sámegiellat biibbalteavsttaid. Doarjja dán bargui lea addojuvvon poasta 75 vuolde. Ja 2014 rájes lea Girkočoahkkin mii hálddaša ja juohká dán doarjaga.

Speallanrudat sámi valáštallamii

Go juhke 2013 speallanjagi Norsk Tipping AS dietnasa 2014 valáštallanulbmiliidda, de biddjojuvvui 750 000 sámi valáštallamii. Doarjja sirdojuvvo Sámediggái mas lea ovddasvástádus viidáseappot juohkit daid ruđaid doarjagiid ulbmila mielde. Sámi earenoamáš valáštallandoaimmaid áigot seailuhit ja ovdánahttit ja dat lea ággan juolludit sierra ruđaid dasa.

Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeanta (JD)

			(1000 ruvnuiguin)		
Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
440	01	Politidirektoráhtta – politi- ja leansmánneossodat, Doaibmagolut	400	400	400
470	72	Nuvttá riekteveahkki, Doarjja earenoamáš riekteveahkkedoaimbajuide	1 400	1 400	0 ¹
410	01	Diggerievttit ja lágamánnerievttit Submi	12 000 13 800	12 000 11 800	0 ² 400

¹ Doarjja evttohusvuvo heaittihuvvot 2015 rájes.

² 2015:i juolludeapmi ii leat čielggaduvvon.

Kap. 440 Politidirektoráhtta – politi- ja leansmánneossodat, poasta 01 Doaibmagolut

Kap. 440, poastta 01 vuolde leat mánggaid jagiid juolludan ruđaid atnimii dain politiguovlluin mas leat suohkanat mat gullet sámegeiela hálddašanguovllu vuollái. Mihttun lea movttidahttit olbmuid háhkat eambo máhtu sámegeielas dain politiguovlluin gos sápmelaččat orrot. Dat politiguovllut gos lea guovttegielat suohkanhálddahusat, sáhttet ohat gokčojuvvot goluid mat sis leat guovttegielat hálddašeami dihte. Dán ortnega hálddaša Politidirektoráhtta dan gohččume vuodul mii bođii guovvamánu 19. beaivvi 2010:s.

Politidirektoráhtta lea ásahan ressursajoavkku. Das leat mielde ovcci politibálvalusbargi geat gullet politiguovlluide Nuorta-Finnmárku, Oarje-Finnmárku ja Davvi-Trøndelága. Eatnasiin lea sámi duogáš ja sii máhttet maid sámegeiela. Dat joavku galgá bagadallat direktoráhta dakkár áššiin mat gusket sámi gillii ja sámi kultuvrii politiossodagas. Leat álggahan sámegeiela nannenbarggu go lea sáhka dakkár áššiid meannudeamis mas sámi mánát leat gillán veahkaválddálašvuoda ja rohčošeami. Stáhta mánáidvissui Romssas lea dan oktavuodas biddjojuvvon našunála ovddasvástáduš ja sii leat nannen bargoveaga ja virgádan sámegeielat psykologa. Nuorta- ja Oarje-Finnmárkku politiguovlluin leat maid álggahan prošeavtta nannen dihte ánggirdeami dan veahkaválddálašvuoda vuostá mii geavvá lagas olmmošlaš oktavuodain sámi guovlluin. Muđui leat ráhkkanan láchit dili nu ahte sámegeiela sáhtta atnit politiiija elektrovnnalaš áššemeannudanreaiduin ja ráhkadit eará doaibmajuid nannen dihte sámegeiela politiossodagas, ja das čujuhuvvo ráđdehusa sámegeielaid doaibmapláni.

Jahkái 2014 lea biddjojuvvon 400 000 ruvnu. Jurdda lea bidjat seamma submi jahkái 2015.

Kap. 470 Nuvttá riekteveahkki, poasta 72 Doarjja earenoamáš riekteveahkkedoaimbajuide

Sis-Finnmárkku riekteveahkkkantuvra ásahuvvui 1987:s. Dan ásahedje danne go earret eará hálidedje fállat sámegeielagiidda riekteveahki sin iežaset gillii. Kantuvrra váldobáiki lea Kárášjogas, muhto das leat maid kanturbeaivvit eará suohkaniin go lea dárbu. Sis-Finnmárkku riekteveahkkkantuvra válddii 2013:s 154 čálalaš áššiid meannudeapmái ja attii ráđiid 134 njálmálaš jearaldagain. 2013:s ledje kantuvrras golbma bargi.

Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeanta addá juohke jagi doarjaga iešguđetgelágan riekteveahkkedoaimbajuide. Sis-Finnmárkui lei dat doarjja sihke 2013:s ja 2014:s 1,4 milj. ruvnu. Ruhtageavaheapmi 2013:s lei 400 000 ruvnu.

Sis-Finnmárkku riekteveahkkkantuvrras (SFR) lei ásaheami rájes 1987:s ulbmilin addit riekteveahki sámegeielagiidda. Ovdal lávii SFR fállat juohkelágan riekteveahki. Stuoradikki Rávv. S. Nr 181 (1999-2000) mielde rievdaduvvui fállat ođđajagimánu 1. beaivvi 2002:s ja

de galggai addojuvvot veahkki dušše dakkár áššiin mat leat riekteveahkkelága gokčansuorggi siskkobealde. Finnmárkkus leat eambo advokáhtat dál ja oallugat sis hupmet sámegiela. Danne finnmárukulaččat ožžot seamma veahki ja sii ožžot seamma rievtti bivdidt gokčojuvvot goluid nuvttá riekteveahkkelága vuodul, válddášežžet dal oktavuoda priváhta advokáhta kantuvrrain dahje SFR:ain. Dan vuodul evttoha Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeanta heaittihit doarjaga SFRii ja dat gusto 2015 rájes. Sii leat Sámedikkiin ráddádallan dan heaittiheami birra.

**Kap. 410 Diggerievttit ja lágamánnerievttit, poasta 01 Doaibmagolut –
Finnmárkkukommišuvdna ja Finnmárkku Meahcceduopmostuollu**

Finnmárkkukommišuvdna ásahuvvui Gonagaslaš stáhtarádis njukčamánu 14. beaivvi 2008:s. Kommišuvnna bargun lea kártet dálá geavahan- ja oamastanrivttiid maid Finnmárkku olbmot leat háhkan alcceseaset guhkitáiggi geavaheami vuodul. Kárten galgá dáhpáhuvvat dálá našunála rievtti vuodul ja guoská daidda eatnamiidda maid Finnmárkkuopmodat válddii badjelasas dalle go finnmárkkuláhka bođii fápmui suoidnemánu 1. beaivvi 2006:s. Finnmárkku Meahcceduopmostuollu galgá meannudit riidduid mat bohcidit Finnmárkkukommišuvnna kártema vuodul. Meahcceduopmostuollu galgá leat doaimmas ođđajagi 1. beaivvi 2015 rájes. Sis-Finnmárkku diggegoddi lea duopmostuolu gaskaboddosaš čállingoddi.

Finnmárkkukommišuvnna rehketoallu čájehii dáid goluid: 11 milj. ruvnno 2012:s ja 12,2 milj. ruvnno 2013:s. Finnmárkkukommišuvdnii juolluduvvui 12 milj. ruvnno 2013:s ja 10 milj. ruvnno 2014:s. Muđui de lea 2014:s biddjojuvvon 4 milj. ruvnno Meahcceduopmostullui maid dál leat ásaheame.

Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD)

			(1000 ruvnuiguin)		
Kap.	poasta	Namahus	Rehketdoallu	Salderejun	
			2013	bušeahhta	Evttohus
			2014	2015	2015
762	50	Sámi dearvvašvuoha, Doarjja Sámediggái	6 036	5 247	5 400
762	70	Vuoddodearvvašvuodabálvalus, Doarjju, <i>sáhtá adnojuvvot poastta 21¹⁾ vuolde</i>	6 800	7 000	7 200
Submi			12 836	12 247	12 600

¹ Dat logut mat leat tabeallas čujuhit dušše daidda juolludemiide mat leat sámi ulbmiliidda. Jus áigu eambo čilgejumiid bušeahhtapoasttaid oppalaš sturrodagas, du čujuhuvvo Kulturdepartemeanta Prop. 1 S (2013-2014).

Kap. 762 Sámi dearvvašvuoha, poasta 50 Doarjja Sámediggái

Ulbmil dáinna doarjjaortnegiin lea veahkin bargat dan ala ahte oažžut dásseárvosaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid sámi álbmogii. Dat dahkkojuvvo earret eará dakko bokte ahte Sámediggi buktá evttohusaid dearvvašvuoda politihka hárrái ja go čađat dollojuvvo oktavuoha dearvvašvuodafitnodagaiguin ja gielddaiguin, ja go čađahuvvo áššemeannudeapmi doarjjaortnegiid oktavuodas. 2014:s juolluduvvui 5,2 milj. ruvno dan bargui mii Sámedikkis lea sámi dearvvašvuodain. Dál evttohit juolludit 5,4 milj. ruvno 2015:s.

Kap762 Sámi dearvvašvuoha, poasta 70

Ulbmil dáinna doarjagiin lea veahkin leat dasa ahte olahit dásseárvosaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid sámi álbmogii. Ulbmil lea maid háhkat dakkár bálvalusaid mat leat vuodđuduvvon máhtu ala. Dearvvašvuodadirektoráhtta bargá guhkit áiggi vuollái ovdánahttit sámegeiela ja kulturgelbbolašvuoda ráđiid addima bokte ja fierpmádagaid huksema bokte sihke gielddaide, dearvvašvuodafitnodagaide, fylkamánniide ja oahpahasásahusaide ja earáide geain lea juogalágan rolla dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusas.

Direktoráhtta ruhtada maid muhtin proševttaid main leat dát ulbmilat. Juolludeapmi gokčá ovdemustá doarjagiid Sámi dearvvašvuodadutkama guovddáži. Guovddáš álggahii 2012:s čuovvolanguorahallama maid gohčodit Saminor II. Dat guorahallan váldá ovdan eambo čuolmmaid go ovddit čađahuvvon guorahallan Saminor I. Dat lea dahkkojuvvon 2012-2014 golmma davimus fylkkas ja ollusat leat vástidan jearaldagaid. Dasa lassin čađaha dutkanguovddáš sierra bálnedearvvašvuodaguorahallama ovttasráđiid davimus fylkkaid almmolaš bálnedearvvašvuodabálvalusaiguin. Ulbmil guorahallamiin lea háhkat eambo máhtu dain fáttáin mat gusket sin dearvvašvuhtii ja eallindillái geat orrot dakkár guovlluin Norggas gos áset sihke sápmelaččat ja dáččat. Guorahallan dahkkojuvvo epidemiologalaš dutkanmetodihkain ja lea heivehuvvon dainna vugiin ahte das lea oppalaš relevánsa sidjiide geat orrot smávit báikkiin davvin, ja das váldojuvvo maid vuhtii earenoamážit sámi álbmoga dearvvašvuoha ja eallindilli. Riikkaidgaskasaččat atnet dán guorahallama earenoamážin danne go nu ollu dieđuid čohkkejit sisa.

2014:s juolluduvvui 7 milj. ruvno dan bargui maid Dearvvašvuodadirektoráhtta bargá sámi dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusa hárrái. 2015 bušeahhtajahká evttohit ain ruđaid dán ulbmili ja juolludit 7,2 milj. ruvno dasa.

Mánáid-, dásseárvo- ja searvádahttindepartemeanta (MDD)

			(1000 ruvnnuiguin)		
			Salderejun		
Kap.	poasta	Namahus	Rehketdoallu 2013	bušeahtta 2014 ¹	Evttohus 2015
854	50	Doaibmabijut mánáid- ja nuoraid-suodjalusas, Dutkan ¹⁾	1000	1 000	1 000
Sum				1 000	1 000

¹ Salderejun bušeahtas 2014 (Fiskes Girji) juolluduvvui ruhta Sámedikki mánáid-suodjalus bargui. RND 2014 bokte addojuvvui lassidoarjja 2014:i vel 1 milj. ruvdno danne go ii lean leamaš másojuvvon doarjja Sámediggái 2012:s.

Kap. 854 Doaibmabijut mánáid- ja nuoraid-suodjalusas, poasta 50 Dutkan ja ovdáneapmi

Poasta gokčá earret eará 1 milj. ruvnno sturrosaš doarjaga Sámediggái jagis 2015. Ruđat galget adnojuvvot viidáseappot doalvut ja nannet dan barggu maid Sámediggi bargá mánáid-suodjaleami suorggis.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD)

Kap. 1147 Boazodoallohálddahus

		(1 000 ruvnnuiguin)		
Poasta	Doaimmat	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015 ¹
01	Doaibmagolut	46 421	44 840	
45	Stuorát rusttetháhkkan ja divodeapmi, <i>sáhtta sirdit</i>	4 297	7 289	
70	Doarjagat duottarstobuide	667	750	
71	Nuppástuhttindoaimmat Sis-Finnmárkkus, <i>sáhtta sirdit</i>	3 212	9 520	
82	Radioaktivitehtadoaimmat, <i>sáhtta sirdit</i>	1 158	2 500	
Submi kap. 1147		55 756	64 899	

¹ Stáhta boazodoallohálddahus (SBH) biddjojuvvui 1.7.2014 oktii Stáhta eanandoallohálddahusain (SEH). Geahča kap 1142 jus áiggu dieđuid Eanandoalldirektoráhta birra.

Kap. 1142 Boazodoallohálddahus

		(1 000 ruvnnuiguin)		
Poasta	Doaimmat	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
01	Doaibmagolut			218 279
45	Stuorát rusttetháhkkan ja divodeapmi, <i>sáhtta sirdit</i>			6 827
60	Doarjja šibitdoavttirgokčamii			134 933
70	Doarjja duottarstobuide			775
71	Nuppástuhttindoaimmat Sis-Finnmárkkus, <i>sáhtta sirdit</i>			9 834
72	Buhtadusat, sullii juolludeapmi			302
73	Doarjja buhtadusaide jna go leat doaimmat ealli- ja šaddobuožalmasvuodaide, sullii juolludeapmi			45 610
74	Máksu elliid eaiggádiidda geat eai beasa guohtumiin guođohit			1 000
82	Radioaktivitehtadoaimmat, <i>sáhtta sirdit</i>			2 500
Submi kap. 1147				420 060

Kapittel 1142 Eanandoalldirektoráhta

Boazodoallohálddahusa ođđasis organiseren

Kapittel 1142 lea áhahuvvon dan oktavuodas go Stáhta Eanandoallohálddahus (SEH) ja Stáhta boazodoallohálddahus (SBH) 1. beaivvi suoidnemánu 2014 áhahuvvui oktan direktoráhttan, Eanandoalldirektoráhttan.

Ođđa direktoráhta lea ožžon ovddasvástádussan hálddašit oallut fágasurggiid eanandoallosektoris, nu go eanandoallu, boazodoallu, meahccedoallu ja eará doaimmat mat leat vuodđuduvvon daidda resurssaide mat leat eanandoalus. Ulbmil dainna áhahemiin lea láchit dili dakkárin ahte livččii viiddis fágalaš biras ja ná galggašii maid nannet boahktevaš boazodoalu hálddahusa ja eanandoalu gelbbolašvuoda. Dan seammás de olahit beaktilvuoda go gođdet oktii oktasaš bálvalusaid. Eanandoalldirektoráhta lea Oslos ja Álttás. Dat direktoráhta ossodat mii bargá boazodoaluin lea Álttás.

Poasta 01 Doaibmagolut

Juolludeapmi galgá gokčat Eanandoalldirektoráhta doaimma. Eanandoalldirektoráhta lea ee. doaibmi hálddahusorgána guovddáš boazodoallopolitihkalaš gaskaomiide, ja dat lea doarjja- ja čielggadanorgánan Eanandoallo- ja biebmodepartementii. Direktoráhtas lea guovddáš rolla boazodoallopolitihka čađaheamis, ja direktoráhtas galgá maid obamuđui leat ráđdeaddi rolla. Go galgá olahit boazodoallopolitihka mihtuid, de fertte heivehit ja ángirrit bargat dan ala ja dat doaibma lea hui guovddázis. Eanandoalldirektoráhta hálddaša ee.

boazodoallolága ja boazodoallošiehtadusa gaskaomiid, ja dat lea maid Boazodoallostivrra čállingoddi ja doaibmi orgánana. Dasa lassin de galgá juolludeapmi gokčat Fylkkamánni goluid go dat doaibmá guovllu boazodoalloeiseváldin.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta bidjá ovdan evttohusa juolludit dan poastta bokte 218,3 milj. ruvnno jahkái 2015.

Poasta 45 Stuorát rusttetháhkamat ja divodeapmi

Juolludeapmi galgá gokčat daid goluid mat leat dan olis go Norggas lea ovddasvástádus Ruota, Suoma ja Ruošša rádjeáiddiide. Muđui de galgá poasta gokčat goluid go Plassjeguovlluin bidjet johtui boazoguohtunšiehtadusaid. Ja poasta galgá maid gokčat goluid mat soitet šaddat jus bohtet buhtadusgáibádusat suoma eiseváldiin das go norgga bohccot bohtet ráji badjel Supmii.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha juolludeami leat 6,8 milj. ruvnno jahkái 2015.

Poasta 70 Doarjja duottarstobuide

Juolludeapmi galgá dagahit dili oadjebassan ee. boazodolliide. Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta s lea dál šiehtadus golmmain duottarstobuin maid stáhta eaiggáduššá, ja lassin dasa de lea vel šiehtadus njeljiin priváhta duottarstobu doaimmain. Duottarstobut leat geatnegahtton doallat rabasin birra jagi.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha juolludeapmi galgá leat 775.000 ruvnno 2015:s.

Poasta 71 Nuppástuhttindoaimmat Sis-Finmárkkus

Ulbmil dáinna juolludemiin lea ruhtadit iešguđetgelágan heivehemiid ja doaimmaid vai sáhtta leat nana bastevas boazodoallu Finmárkkus.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha juolludeapmi galgá leat 9,8 milj. ruvnno 2015:s.

Poasta 80 Radioaktivehtadoaimmat

Ráđdehus ráhkadii mearrádusa suoidnemánu 31. beaivvi 1986:s ja dat lea prinsihpalaš vuodđun dasa ahte stáhtas lea ovddasvástádus gokčat goluid mat šaddet boadusin radioaktiivvalaš nuoskkidemiin. Njuolggadusat radioaktivehtadoaimmaid hárrái mearriduvvojit seamma vuogi mielde go lálkaásahusat boazodoallošiehtadusas.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha juolludeami galgat leat 2,5 milj. ruvnno 2015:s.

Kap. 1151 Boazodoallošiehtadusa čadaheapmái

		(i 1 000 kr)		
oasta	Doaimmat	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
51	Doarjja Ovdánahttin- ja háhkanfondii	28 297	33 100	33 700
72	Doarjja organisašunbargui	6 100	6 100	6 100
75	Goluidvuolideaddji ja njuolggadoarjja, <i>sáhtta sirdit</i>	51 866	67 700	69 100
79	Buresbirgenortnegat, <i>sáhtta sirdit</i>	1 768	2 600	2 600
Submi kap. 1151		88 031	109 500	111 500

Guovvamánu 18. beaivvi dán jagi šihte Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi (NBR) ja Stáhta ođđa boazodoallošiehtadusa áigodahkii 01.07.2014 – 30.06.2015. Šiehtadusa bokte bohtet boazodoalloealáhussii ekonomalaš doarjagat oktiibuot 111,5 milj. ruvno. Dat lea lassáneapmi 2,0 milj. ruvnuin dan šiehtadusa ektui mii dál lea.

2014/2015 boazodoallošiehtadusa váldoulbmilin lea duddjot dasa ahte ovdánahttit boazodoalloealáhusa jierpmálaš márkanguvluijurddašeaddji ealáhussan mii lea nana ealáhus guhkitáigge vuollái. 2014/2015 Boazodoallošiehtadus lea seamma jagi go maŋemus jahki dan golmmajagi áigodagas maid Boazodoallostivra lea mearridan boazologu unnideami čađaheapmái. Danne šiehtadallanguoimmit atnet dehálažžan doalahit daid váldolinjáid mat leat otná doarjjavuogádagas mas lea nu ahte doarjagat leat čadnojuvvon dan árvui mii ain buvttaduvvo. Šiehtadallanbealit árvvoštallet dán vuogi dakkárin mii ráhkada stabilitehta ja dakkár dili ahte olbmot álo dihtet movt lea dilli boazodoallo ortnegiid dáfus. Dan seammás Boazodoallošiehtadus 2014/2015 dagaha dálá njuolggadusaid ja ortnegiid álkibun. Das lea sáhka ee. ahte muhtin ortnegat heaittihuvvojit ja ovdalaš merkejuvvon ruđat heaittihuvvojit.

Go galgá heivehit boazologu de ferte eambbo njuovvat bohccuid. Go dát lea vuodđun, de atnet šiehtadallanbealit dehálažžan ahte Boazodoallošiehtadus 2014/2015 earenoamážit vuoruha doaimmaid mat dagahit vejolažžan eambbo njuovvat ja vuovdit bohccobierggu. Dán barggus lea hui dehálaš ahte boazodoallošiehtadusa gaskaoamit ovttastahttojuvvojit nu ahte buot beaktileamos vuogi mielde olaha mearriduvvon mihttomeriid.

Boazodoalu infrastruktuurva nannejuvvo, ja boazodolliid movttidahttet eambbo njuovvat dakko bokte ahte olu lasihit daid doarjagiid mat leat čadnojuvvon buvttadeapmái. Dan seammás joatká boazodoalu Márkanlávdegoddi iežaset barggu ja dakko bokte bisuhuvvo ain buorre bargu bohccobierggu márkanbargguin.

Dehálaš gaskaoapmin das ahte sihkkarastit boazodoalu areálaid, de álggahuvvo pilotprošeakta. Ulbmilin lea ásahtit digitála kártenrusttegiid mat oainnusin dahket ja addet ollislaš bajilgova čađahuvvon duohtadandoaimmain juohke boazodoalloorohagas.

Šiehtadus maid leat olahan, dagaha ahte lea vejolaš ovttaskas boazodoallái eambbo dinet njuovvama ja árvoháhkama bokte. Dan seammás doarju šiehtadus dan vuogi maid leat olaheame boazodoallošiehtadusa gaskaomiid bokte daid maŋemus jagiid, mas lea eambbo fokus ealáhussii ja mii eambbo lea heivehuvvon daidda boazodolliide geain lea boazodoallo váldodoaibman.

Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta evttoha kapihttal 1151 vuolde ahte juolludeapmi 2015:s galgá leat dan ektui maid Stuoradiggi dadjá meannudettiin boazodoallošiehtadusa 2014/2015, g. Evtto. 282 S (2013-2014). Jus áigu eambbo dieđuid ovttaskas poasttaid ja strategijaid birra boazodoallopolitihkas, de čujuhuvvo Prop. 108 S (2013-2014).

Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD)

			(1000 ruvnuiguin)		
ap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu 2013	Salderejun bušeahhta 2014	Evttohus 2015
1429	21	Riikkaantikvára, earenoamaš doaibmagolud, Máhttolokten, automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid registreren	3 000	4 000	4 000
1429	21	Riikkaantikvára, earenoamaš doaibmagolud , DUO-prošeavttat sámi fáttáiguin	347	156	0
1429	50	Riikkaantikvára , Doarjja sámi kulturमितobargui	3 195	3 307	3 399
1429	71	Riikkaantikvára , Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturमितtuide main leat priváhta eaiggádat, <i>sáhtta sirdit (ovdalaš poasta 72.2)</i> ¹⁾		2 000	2 000
1429	72.2	Riikkaantikvára , Gáhttet ja sihkkarastit ráfáidahttojuvvon visttiid ja rusttegiid ¹⁾	2 000		
		Submi	8 542	9 463	9 399

¹⁾ Dat submit mat leat tabeallas čujuhit dušše sámi ulbmiliidda juolludemiid. Dárkileappot diedut bušeahhtapoasta oppalaš sturrodagas gávdnojit Dálkkádat- ja birasdepartemeanta Prop. 1 S (2014-2015)

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 21 Earenoamaš doaibmagolud

Riikkaantikvára ánggirdušša Máhttoloktema hárrái ja lea dasto evttohan juolludit 4,0 milj. ruvnu automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid registreremi. Registreren lea oasseprošeaktan Máhttoloktemis ja dat lea álggahuvvon danne go Riikkarevišuvdna 2009:s cuiggodii dan ahte váilu bajilgovva dakkár visttiid ektui. Prošeakta álggahuvvui 2012:s ja galgá loahpahuvvot 2017:s. Seamma poasta bokte lea ovdalaččas maid Riikkaantikvára juolludan ruđaid mángga DUO-prošektii main lea sámi fáddá. Juolludeamit 2015:s leat dađi mielde go leat ohcamušat ja danne eai leat dása čállojuvvon.

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 50 Doarjja sámi kulturमितobargui

Dálkkádat- ja birasdepartemeanta 2015 bušeahhta bokte leat evttohan juolludit 3,399 milj. ruvnu sámi kulturमितobargui. Doarjja galgá vuhtii váldit bajemus kulturमितofágalaš áššiid go sámi kulturमितuiguin ja kulturbirrasiiguin bargojuvvo. Juolludeapmi galgá eanemustá adnojuvvot stuorat čavdisindalahan- ja divodanbargui ja maid áimmahuššamii, g. čilgejumi čállošis Prop.1 S (2014-2015). Riikkaantikvára máksá juolludemiid poasta 50 bokte og Sámediggi bivdá dan máksojuvvot.

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 71 Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturमितtuide main leat priváhta eaiggádat, *sáhtta sirdit*

Fas máksojuvvot 2 milj. ruvnu merkejuvvon ruhta sihkkarastit ja divodit sámi visttiid. Riikkaantikvára máksá ruđaid poasta 71:s go Sámediggi daid bivdá. Riikkaantikvára addá eambo čujuhusaid das movt doarjja galgá adnojuvvot. Ovdal máksojuvvui dát doarjja kap. 1429, poasta 72 bokte.

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 77 Doarjja árvoháhkambargui kulturमितosuorggis

Sihke 2013:s ja 2014:s juolluduvvui 250 000 r. prošektii Soahtemittut Davvi-Sálttus, maid Árran julevsámi guovddáš jođiha. 2015 juolludeamit leat dan duohken movt meannudit daid ohcamušaid mat bohtet sisa.

Oljo- ja energiijadepartemeanta (OED)

			(1000 ruvnuiguin)		
			Salderejun		
Kap.	Poasta	Namahus	Rehketdoallu	bušeahhta	Evttohus
			2013	2014	2015
1800	50	Juolludeamit Sámediggái	0	1 350	1000
Sum			0	1 350	1000

Sámedikkis leat mánga váttis fápmolinjá ášši ja eará energiijaáššit mat galget lagamus jagiid meannuduvvot. 2005 stáhtabušeahhtas evttohusvuo juolludit 1 milj. ruvno Sámediggái. Dat galgá leat veahkin vai Sámedikkis leat návccat meannudit energiijaáššiid ja dat dagaha Sámedikki eambbo gearggusin dustet hástalusaid mat bohtet go dál vurdojuvvojit ain eambbo energiijaáššit. Dál lea viiddideame fápmolinjáid ja bohtet ain odđa fápmoohcamušat.